

ตำนาน พญานาค สองฝั่งโขง

ณัฐนาถ ปั่นเพื่อง

กัลยานมิตร

www.kalyanamitra.org

ดำเนิน
พญา낙สองฝั่ง

ณัฐนารถ มีนเพื่อง

ตำนานพญา낙สองฝั่งโขง

ISBN	974-7308-37-1
เรียบเรียงโดย	ณัฐนารถ ปันเพื่อง
จัดพิมพ์โดย	บริษัท ลูnar อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด โทร. 0-๒๔๓๗-๑๓๐๙
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๕๗๗) จำกัด โทร. 0-๒๔๓๖-๐๐๕๘
จัดจำหน่ายโดย	เพ็ญบุญจัดจำหน่าย โทร. 0-๒๖๑๑๕-๔๖๓๐-๑
ราคา	๕๐ บาท

คำนำ

ด้วยความซาบซึ้งและประทับใจ ในความเคารพ เลื่อมใส ศรัทธาที่ พญาณคามีต่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ข้าพเจ้าจึงได้เรียบเรียงเรื่องนี้ขึ้นมา จากคำบอกเล่าของพระอาจารย์ผู้มีพระคุณ

เรื่องจริงจากคัมภีร์ทางศาสนาได้กล่าวไว้ว่า ครั้งพุทธกาลในวันมหาปวารณา (วันออกพรรษา) ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จลงมาจากดาวดึงส์เทวโลก หลังจากได้เทศนาโปรดพระมารดาแล้ว ได้ทรงเปิดโลกทั้งสาม คือ มนุษยโลก เทวโลก และนรกภูมิ ให้เห็นกันตลอดทั่วถึง กันหมด

พญาณราชได้พิภพเมืองบادาล ได้แลเห็นพระพุทธองค์ เกิดความศรัทธา เลื่อมใส ปิติจนถึงกับพ่นดวงไฟจากปากอุกมาวายเป็นพุทธบูชา นับตั้งแต่บัดนั้นจนถึงปัจจุบันนี้ กาลเวลาได้ล่วงเลยมากว่า ๒,๕๐๐ ปีแล้ว

ความเลื่อมใสศรัทธานี้ก็ยังคงอยู่ พญาณคและบริวารได้พ่นดวงไฟเพื่อบูชาพระพุทธเจ้าในวันออกพรรษาทุกปีต่อมา มีเคยขาด ข้าพเจ้านับถือและซื่นชมในความมั่นคงของพญาณราช ดวงไฟจากพญาณค กล้ายเป็นบังไฟพญาณค สิงมหัศจรรย์ที่คนทั้งโลกต้องเดินทางมาชม ด้วยความซื่นชมและซื่นบานหัวใจ

อย่างให้ทุกท่านที่ได้อ่านเรื่องนี้ เคารพ เลื่อมใส ศรัทธา และรักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เหมือนกับพญาณค แม้มิสามารถพ่นไฟได้ แต่เราสามารถเปล่งเสียงสวามนต์สรวงเสริญคุณพระรัตนตรัยได้ให้เรา ความเป็นพุทธบูชาแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อความเป็นคิริมงคลแก่ ครอบครัวและตัวเอง

ณัฐนารถ ปั่นเพื่อง

สารบัญ

ตâนâนพâนâนâคສອງຝ່າງໂຂງ	៥
១. ກໍາເນີດອານາຈັກພâນâค	៣
២. ລືບຮາຊສມບັດທີພâນâค	១១
៣. ຄວາມເປັນອູ້ແລະກາຣປກຄຮອງ	១៦
៤. ກີເລສພâນâค	១៧
៥. ບທລງໂທຊຕາມປະສາພâນâค	៣០
៦. ຄືນກໍາເນີດບັ້ງໄຟພâນâค	៣៥
៧. ຕປະພâນâค	៣៩
៥. ອານີສົງສັກຮຽນພຸ່ນໆພຸ່ນໆ	៥៥
ຮັມກັບພâນâค	៥៥
ກາຄພນວກ : ຕâນâນເມືອງສູວຽນໂຄມຄຳ	៥០
ບທສວດສຽງເສີມ ພະພຸ່ນໆຄຸນ ພະນິරມຄຸນ	
ພະສົງໝຄຸນ	៥៥
ຈຸດໝນັ້ນໃຟພâນâນâກຮົມຝຶ່ງແມ່ນ້ຳໂຂງ	៥៥

ตำนาน พญาคสองผงโขง

มนต์เสน่ห์แห่งแม่น้ำโขง และบังไฟพญาค เป็นแรงดึงดูดให้ข้าพเจ้าต้องเดินทางไปอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย อีกครั้ง เพื่อจะดูบังไฟพญาค และพญาค ในวันออกพรรษา ปีพ.ศ. ๒๕๔๗ นี้ ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๘ ตุลาคม อันเป็นวันออกพรรษาของประเทศไทย และวันที่ ๒๙ ตุลาคม เป็นวันออกพรรษาของประเทศลาว

ข้าพเจ้าเคยไปดูบังไฟพญาค ลักษณะเป็นดวงไฟลูกกลมๆ ผุดขึ้นมาจากแม่น้ำโขง ในคืนวันออกพรรษา ปีพ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นครั้งแรก ในชีวิต โดยการชักชวนของ ร.ต.อ. เจนณรงค์ วสุนทร หัวหน้าตราชคนเข้าเมือง อำเภอโพนพิสัย ตอนนั้นสามีของข้าพเจ้ารับราชการเป็นตัวตรวจตราเวนชายแดนอยู่ที่โพนพิสัยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นแล้ว บอกตามตรง ไม่เชื่อว่า ดวงไฟสว่างซึ่งผุดขึ้นมาจากแม่น้ำโขงในคืนวันออกพรรษา เป็นลายลวงงามตลอดลำน้ำโขง ในเขตอำเภอโพนพิสัยนั้น จะเป็นดวงไฟที่พญาคพนอกรามเพื่อบูชาพระพุทธเจ้า คิดว่าน่าจะเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติมากกว่า แต่ก็อธิบายไม่ได้ว่าเป็นธรรมชาติของอะไร นี้เป็นปัญหาค่าใจมา จนกระทั่งได้มีโอกาสกลับไปทอดผ้าป่าที่วัดอุทุมพร อำเภอ

โพนพิสัย อีกครั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗

ปีนั้น จ่าสิบตำรวจ (สุดใจ) ผดุงผลได้ส่งจดหมายเชิญให้ข้าพเจ้าและสามีนำผ้าป่าไปทอด เพื่อนำเงินมาซื้อลังกะลีมุงหลังคากันแ decad กัน phen ให้พระพุทธธูปในวัดร้างข้างหมู่บ้าน ซึ่งเหลือแต่เสาเพียงไม่กี่ต้น กับพระพุทธธูปโบราณขนาดใหญ่ ๓ องค์

ผ้าป่าครั้งนั้นได้เงินมาประมาณ ๖ หมื่นบาท จากการจำหน่ายเทปบันทึกเสียงของลูกน้ำผึ้ง* ซึ่งเป็นนักร้องดาวรุ่งของวงสุนทรภราณ์ แบงไปทอดที่วัดพระธาตุบังพวน อำเภอทับ่อ จังหวัดหนองคาย (เป็นวัดเก่าแก่สร้างโดยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช กษัตริย์โบราณแห่งราชอาณาจักรล้านช้าง) และทอดที่วัดอุทุมพร อำเภอโพนพิสัย วัดละ ๓ หมื่นบาท เท่าๆ กัน

วันออกพรรษาของไทยมักจะก่อนวันออกพรรษาของลาวหนึ่งวัน แต่ก็มีบางปีที่มาพ้องตรงกัน โดยปกติบังไฟจะขึ้นมากในวันออกพรรษาลาว แต่วันออกพรรษาของไทยบังไฟจะยังไม่ขึ้น หรือถ้าขึ้นก็น้อยมาก

ปีพ.ศ. ๒๕๓๗ ข้าพเจ้าไปในวันออกพรรษาไทย ก็มีเหตุเพียงดวงเดียว เป็นบังไฟดวงใหญ่ ประมาณผลแตงไทยขนาดเขื่องๆ

ลีรุ้งสวยงามมาก ขึ้นโกลฟังตระ
จุดหน้าวัดอุทุมพรที่เรานั่งดู
พอดี แต่ที่วิเศษและประทับใจ
ข้าพเจ้ามากที่สุดคือ ได้เห็น
พญานาคตัวจริง ๒ ตัว
ขนาดใหญ่ และยาวมาก
ปรากฏขึ้นกลางแม่น้ำโขง
ค่อนข้าว ลำตัวยาวประมาณ
๖๐-๗๐ เมตร ลำตัวโผล่พ้นน้ำ
ขึ้นมาประมาณ ๕ เมตร

ชาวบ้านแบบนั้นเล่าให้

ฟังเป็นตำนานว่า พญานาค ๒ ตัวนี้ ใน
อดีตสมัยเมื่อพันๆ ปี มาแล้ว คือ พญาชื่อม
เจ้าเมืองและมเหสี ซึ่งเป็นผู้สร้างวัดอุทุมพร
นี้เอง เมื่อตายแล้วได้ไปเกิดเป็นพญานาค
แล้วย้อนมาเฝ้าดูแลวัด และวันออกพรรษา
ไทยทุกปี จะขึ้นมาไหว้พระพุทธเจ้าในโบสถ์
นี้เอง

ข้าพเจ้าไม่ทราบเหมือนกันว่า เป็นเรื่อง
จริง หรือตำนานปรัมปรา แต่ที่แน่ๆ ก็คือ
ได้เห็นพญานาค ๒ ตัวอย่างชัดเจน ลอยขึ้น
มาตามความยาวของแม่น้ำโขงหน้าวัดอุทุมพร
ห่างจากฝั่งประมาณ ๑๐๐ เมตร เห็นพร้อมๆ
กับคณะแพทย์พยาบาลจังหวัดมหาสารคาม
ซึ่งนั่งดูอยู่โกลฯ กัน และได้อธิบายให้ยึดกล้อง^๑
ล่องทางโกลดู ลูกสาวของข้าพเจ้าขณะนั้น
อายุ ๑๑ ปี ก็ได้เห็น เออตื้นเต้นมาก ร้องว่า
พญานาค มีหงอนบนหัวด้วย คืนนั้นมีผู้เห็น

พญานาค รวมทั้งข้าพเจ้าและ
ลูกสาวประมาณ ๓๐ คน
คืนนี้ ข้าพเจ้านั่งอยู่ริมฝั่ง
โขงหน้าวัดอุทุมพรเพียงลำพัง
เดือนเต็มดวงส่องสว่าง
อยู่กลาง
ท้องฟ้า น้ำใน
ลำโขงไหลเอ้อยๆ
ดูเชื่องซ้ำแต่มีชีวิต
ชีวะ ประกายลีเงินยังคง

ดวงจันทร์วันเพ็ญ เต้นระบำบ
ระยับอยู่บนผิวน้ำ คลื่นน้อยๆ วิงไลงตาม
กันอย่างไม่รู้เห็นอยหนาย ข้าพเจ้ามองไป
ตรงจุดที่เคยเห็นพญานาค ๒ ตัว อยากให้
โผล่ขึ้นมากกลางแม่น้ำโขงอีก เพ่งมองอยู่นาน
แต่ก็ไม่ปรากฏวีว่าใดๆ

สายน้ำในลำน้ำโขง ยังคงไหลอย่างสงบ
ท่ามกลางแสงจันทร์กระจางฟ้า ลมพัดมาต้อง^๒
กายเบาๆ เย็นสบาย กลิ่นหอมของดอกไม้ป่า
รอบๆ บริเวณ ทำให้รู้สึกสดชื่นอย่างประหลาด
เลียงลมกระซิบกระซับกับใบไม้ใบหญ้าเบาๆ
ข้าพเจ้ามีความสุขอยู่กับธรรมชาติ และดีม
ดีกับมนต์เสน่ห์ของแม่น้ำโขง อยู่ๆ ภาพของ
พญานาคที่เคยเห็นก็ผุดขึ้นมาในจินตนาการ
ผลมผลานร่วมกับเรื่องที่ข้าพเจ้าเคยได้ฟัง
จากพระกระชavaไทยรูปหนึ่ง ผู้ซึ่งข้าพเจ้า^๓
เคารพนับถือมากที่สุด ท่านเมตตาเล่าให้ฟัง
เป็นตำนาน...

១. ກຳນົດອານາຈັກ ພຸງາມ

“ເມືອງບາດລັດໄຕ້ລຳນໍ້າໂຂງซຶ່ງເປັນພັບຊົ້ວນພັບ ຄືວ ເປັນພັບລະເວີຍດ
ຂອງນາຄ ຊົ້ວນອູ້ໃນພັບຫຍາບຂອງໂລກມນຸ່່ໜ່ຍ ແລະ ຄຣອບຄລຸມ
ດິນແດນທັ້ງຝ່າງໄທຢາລາວ”

ข้อนอตีไปเมื่อประมาณ ๕,๐๐๐ ปี มีอาณาจักรโบราณแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำโขงทั้ง ๒ ฝั่ง อาณาจักรแห่งนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมาก ชาวเมืองอยู่เย็นเป็นสุข ประชาชนมีจิตใจงดงาม เป็นคนดี มีศีลธรรม เอื้อเพื่อเพื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความเคารพกันตามลำดับอาวุโส ความดีงามเหล่านั้นก็ยัง

สืบทอดมาเป็นวัฒนธรรมสองแผ่นดินไทย ลาวจนถึงในปัจจุบัน ลูกมีความกตัญญูต่อบิดามารดา เลี้ยงดูท่านให้อยู่ดีมีสุข เกิดความอบอุ่น ไม่ทอดทิ้งท่านให้อยู่โดดเดี่ยวเดียวดาย ลำบากลำบัน

พระราชปกรองบ้านเมืองด้วย
ทศพิธราชธรรม ในสมัยนั้นพระพุทธศาสนา

ยังไม่เกิดขึ้น ประชาชนนับถือคัมภีร์ไตรเทพ ของศาสนาพราหมณ์ ไตรเทพประกอบด้วยคัมภีร์ ๓ เล่ม คือ ฤคเวท ยชุรเวท และสามเวท

ฤคเวท เป็นคัมภีร์ที่ว่าด้วยบุพลวดสรรเลริญความยิ่งใหญ่ดีงามของเทพเจ้า ยชุรเวท เป็นคัมภีร์ที่ว่าด้วยบุพลวด

อันวอน ในพิธีฆ่าลัตวบูชาญญ เพื่อให้ เป็นปูโรหิตในเมืองนี้

เทพเจ้าเกิดความเมตตาสงสารรักใคร

สามเวท เป็นคัมภีร์ที่ว่าด้วยบทเพลง
สำหรับสวดหรือร้องเป็นทำนอง ให้เทพเจ้า
เพลิดเพลินเคลิบเคลิ่มในพิธีฆ่าลัตวบูชาญญ
เชื่อว่าเมื่อเทพเจ้าเพลิดเพลินเคลิบเคลิ่ม
ก็จะได้ประทานพรให้โดยง่าย

พระราชามีปูโรหิตสำคัญท่านหนึ่ง
เป็นผู้มีจิตใจดีงาม มีปัญญามาก ชำนาญ
แตกฉาน ในไตรเทพ ก่อนจะมาเกิดเป็นปูโรหิต
ท่านเคยสร้างบารมีโดยตั้งความปราถนาที่
จะเป็นพระลัมมาลัมพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งใน
อนาคต แต่อยู่ในระดับนีกในใจ ยังไม่เคย
เปล่งวาวาจาหรือซักชวนใครให้ร่วมสร้างบารมี
ด้วย หลังจากนั้น ก็เวียนว่ายตายเกิด จนมา

ท่านปูโรหิตมีหน้าที่ประกอบพิธีกรรม

บางสรวงพญาณาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ฝนตกต้องตามฤดูกาล เพราะประชาชนส่วน
มากมีความเชื่อว่า นาคเป็นผู้ให้น้ำ

นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษา
ราชการของพระราชา คอยแนะนำให้พระราชา
บริจาคมให้แก่คนยากจนมีเดือดร้อน ตัวท่าน
เองก็มักจะบริจาคมเป็นประจำ นอกจากนี้
ยังมีหน้าที่ตัดสินคดีความ ซึ่งท่านก็ปฏิบัติ
หน้าที่อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมอีกด้วย

ท่านปูโรหิตมีใจผูกพันกับพญาณากมาก
จึงตั้งใจประกอบพิธีกรรมบางสรวงทุกปี เมื่อ
หมดอายุขัย ด้วยจิตที่ผูกพัน จึงได้ไปบังเกิด
เป็นพญาณาก มีเชื่อว่า โอมนทรัคราช มีกาย

ลีทองสวยงามมาก และได้เป็นผู้ปักครองชุมชน
นาคในระดับภูมเทวา ณ เมืองบادาล ใต้ลำน้ำ
โขงซึ่งเป็นภพช้อนภพ คือ เป็นภพละเอียด
ของนาคช้อนอยู่ ในภพหมายของโลกมนุษย์
และครอบคลุมดินแดนทั้งฟั่งไถyla

มเหสีของโอมินทร娜คราช อดิศเป็น
ราชธิดาของกษัตริย์โบราณແບບลุ่มแม่น้ำ
โขงเช่นกัน เธอเป็นผู้มีจิตใจดงาม โอบอ้อม
อารี มีเมตตา ชอบช่วยเหลือคนทุกข์ยาก แต่
ในสมัยนั้นพระพุทธศาสนา还没有บังเกิดขึ้น
ประชาชนมีความเชื่อในเรื่องเทพเจ้าแห่งลำน้ำ
จึงมักจะทำพิธีกรรมบวงสรวงเทพนาคราช
เป็นประจำทุกวี ด้วยจิตใจผูกพันกับเทพเจ้า
แห่งลำน้ำ เมื่อละโลกแล้ว จึงไปเกิดเป็นอัคร-
มเหสีของเทพเจ้าแห่งลำน้ำ คือ โอมินทร娜-

ราชนั่นเอง

ขณะเกิด เธอเกิดแบบโอปปاتิกะเซ่น
เดียวกับโอมินทร娜คราช คือเกิดแล้วโตทันที
และเกิดบนแท่นบรรทมของโอมินทร娜คราช
ด้วย เป็นนางนาคมาณวิกาสาวทันที โอมิน-
ทร娜คราชได้พบนางก์ทราบทันทีว่า นางคือ
นางแก้วผู้มาเกิดเป็นมเหสีคุบุญของตน จึงได้
สถาปนาให้เป็นอัครมเหสี ต่างอยู่ร่วมกัน
อย่างมีความสุขตลอดมา

๒. ลีบราชสมบัติ พญาณาก

“มธุราคราช ชื่อนี้ถือเป็นนิมิตจากผิวพรรณของท่านว่าเหมือนสีน้ำผึ้ง คือ เป็นสีน้ำตาลทองเข้มๆ ซึ่งเป็นอันส่งส์แห่งการถวายน้ำผึ้งครั้งเป็นมุนุชย์”

ເຫະເහີນເດີນອາກສໄດ້

ວັນທີໆ ຂ້າຍໜຸ່ມຜູ້ນັ້ນເຂົ້າປ່າ
ເພີຍລຳພັ້ງເພື່ອຫານໍ້າຜິ່ງ ເຂົ້າໄດ້
ນໍ້າຜິ່ງມາເຕີມກະບອກໄມ້ໄຟ ເມື່ອໄດ້
ມາພບດາບສນັ້ນ ເຫັນຮັສມືພິວພຣຣນ
ຂອງທ່ານພອງໄສ ກົມືຈິຕເລື່ອມໄລ
ໄດ້ຄວາຍນໍ້າຜິ່ງແກ່ດາບສ ໂດຍວາງໄວ້
ຕຽງໜ້າ ໂດຍຄືດວ່າດາບສທ່ານນີ້
ຄອງເປັນເທິງດາທີ່ອູ້ບຣິເວັນນີ້

ຢັ້ນອົດໄປເມື່ອ ၃,၀၀၀ ປີທີ່ແລ້ວ ດັບລັບ

ໜຸ່ມບ້ານໜຸ່ມທແໜ່ງໜຶ່ງ ທີ່ຕັ້ງອູ້ວິມແມ່ນໍ້າໂຂງ
ໃນຍຸກນັ້ນ ຜູ້ຄົນທັງໝາຍມີຄວາມເຊື້ອວ່າ ວິຫຼຸງຫຼາມ
ຂອງບຣພບຸຮູ່ຮ່າງຈາກຕາຍແລ້ວໄມ້ສູງ ຈະ
ຄອຍຕິດຕາມຄຸມຄຣອງດູແລກູກາ ຮ່ານາ ຕ້ອໄປ
ແລ້ວກີ່ມີຄວາມເລື່ອມໄລໃນເຮືອງເທິງເທິງເຈົ້າແທ່ງລຳນໍ້າ
ສື່ງປັຈຸບັນຄວາມເຊື່ອເຫັນນີ້ກົ່ງຄອງອູ້

ໃນຄົ້ນນັ້ນ ມີໜ້າຍໜຸ່ມຄົນທີ່ອົບສໍາຍອູ້
ໃນໜຸ່ມບ້ານນັ້ນ ມີອາຊີພ້າຂອງປ່າແລະຕັດເປີນ
ໃຊ້ຊື່ວິຕອຍ່າງສົງລູ່ເຊັ່ນເດີຍກັບຜູ້ຄົນໃນຍຸກ
ສມັຍນັ້ນ

ຕ້ອມວັນທີໆ ມີພຣະດາບສເຫະມາຈາກ
ປ່າທິມພານຕໍ່ ມາບໍາເພື່ອພຣຕີ່ໃຕ້ຮົມໄມ້ໃໝ່
ບຣິເວັນຮົມຝັ້ງໂຂງ ສື່ງໄມ້ໄກລຈາກໜຸ່ມບ້ານແທ່ງ
ນັ້ນນັກ

ດາບສຜູ້ນີ້ມີລັກຊະນະສົງຈາມ ພິວພຣຣນ
ວຣຣນະພອງໄສ ມີຮັສມືພວຍພຸ່ງອອກມາຮອບກາຍ
ແມ້ຈະມີອາຍຸເປັນພັນປີແລ້ວ ກົ່ງດູ່ໜຸ່ມແນ່ນ
ທ່ານໄດ້ບຣລຸມານ ៥ ອົກຫຼຸງ ៥ ສາມາຮັ

ເປັນແນ

ດາບສທ່ານນີ້ ເປັນຜູ້ສຳເຮົົງແລ້ວ ແມ່ໄມ້ຕ້ອງ
ຂບ້ມ່ນອາຫາຍເຢີຍຄນທີ່ໄປ ແຕ່ກົບໄວ້ດ້ວຍ
ອາກາດດຸ່ງໝົນກາພ ຄື່ອ ນັ້ນແຍ່ງ ເພື່ອອຸ່ນເຄຣະໜໍ
ແກ່ໜ້າຍໜຸ່ມ

ຮ່າງຈາກໜ້າຍໜຸ່ມກັບໄປສຶກໜຸ່ມບ້ານແລ້ວ
ກົ່າເລົາເຮືອງຮາວທີ່ໄປພບດາບສ ສື່ງຕ້ວເອງເຂົ້າໃຈ
ວ່າເປັນເທິງດາໃຫ້ເພື່ອນບ້ານພັ້ງ

ວັນຮູ່ງໝື້ນ ຂ້າຍໜຸ່ມກົ່າພາເຖີນບ້ານກຸລົມ
ໃໝ່ມາ ເພື່ອຈະລັກກະຮະດາບສ ໄດ້ເຕີຍມອາຫາຍ
ຫວານຄວາມດ້ວຍ ແຕ່ດາບສໄມ້ໄດ້ອູ້ຕຽນນັ້ນແລ້ວ
ຈົ່ງພາກັນວາງອາຫາຍຫວານຄວາມແລະເຄຣື່ອງ
ລັກກະຮະຕ່າງໆ ເປັນການເຊັ່ນສຽງສຖານທີ່ທີ່
ດາບສເຄຍນັ້ນ ຄື່ອ ຕຽນໃຕ້ຕົ້ນໄມ້ໃໝ່ນັ້ນເອງ

ໃນໃຈຂອງໜ້າຍໜຸ່ມນັ້ນ ຍັງຄົນມີຄວາມປີຕີ
ແລະປະທັບໃຈໃນການທີ່ໄດ້ພບ ໄດ້ຄວາຍນໍ້າຜິ່ງ
ແກ່ດາບສຜູ້ສຳເຮົົງນັ້ນ ເມື່ອໄກລ້ຈະລະໂລກ ເຂົ້າ
ໄດ້ເຫັນນີ້ມືຕກາພທີ່ຕົນເອງເຄຍຄວາຍນໍ້າຜິ່ງ
ຮວມກັບຄວາມຜູກພັນທີ່ມີຕອສາຍນໍ້າໂຂງ ແລະ

ความเชื่อต่อเทพเจ้าแห่งลำนำ ดังนั้นมีอะไร
โลกแล้ว จึงไปเกิดเป็นบุตรของพญาคราช
โอมินทร* ณ เมืองบادาลใต้สองฝืนแผ่นดิน
ไทยลาว บริเวณลุ่มแม่น้ำโขง โดยเกิดแบบ
โอปปاتิกะ บนตักของอัครมเหศี พญาคราช
ราชดิใจที่ได้บุตรผู้มีบุญญาธิการ ได้ทำพิธี
สมโภช และขานนามแก่บุตรว่า **มธุราคราช**

ชื่อนี้ลือโน้มิตจากผิวพรรณของท่านว่า
เหมือนสินธุ์ฝัง คือ เป็นสินธุ์ตาลทองเข้มๆ ซึ่ง
เป็นアニสลงส์แห่งการถ่ายน้ำฝังคงรังเป็นมนุษย์
เมื่อเจริญวัยขึ้นมา ผิวพรรณกลับเปล่งปลั่ง
เป็นสีทอง เหล่านาคทั้งหลายจึงขานนาม
ท่านว่า **สุวรรณมธุราคราช** แปลว่าพญาคราช
น้ำฝังทอง

ฝ่ายชาวบ้านที่มีจิตเลื่อมใสในพระบาทส
และตามมาลักษณะแต่ไม่พบ ภายหลังได้มาม
เกิดเป็นบริวารของสุวรรณมธุราคราช
โดยเกิดเป็นนาคในกำเนิดต่างๆ ตามกำลังบุญ
ของตน ซึ่งมีทั้ง ๔ กำเนิด คือ **โอปปاتิกะ**
(เกิดแล้วโตทันที เช่นเดียวกับเทพดานางฟ้า)
สังเสทธະ (เกิดจากเหงื่อคล หรือที่ซึ้นและ
โลครอก) **ชาลาพุชະ** (เกิดในครรภ์ เช่นเดียวกับ
มนุษย์) และ **อัณฑะ** (เกิดในฟองไข่ เช่นเดียวย
กับงูทัวปี)

เมื่ออายุเกือบ ๕๐๐ ปี ซึ่งเป็นช่วงอยู่
ในวัยรุน มธุราคราชได้ติดตามพญาคราช
โอมินทร บิดา ขึ้นไปบนพื้นดิน และได้เห็น
เหตุการณ์วันเทโวโรหณะ^๑ ขณะพระสัมมา-

สัมพุทธเจ้าทรงเปิดโลกด้วย ในวันนั้นเอง
โดยพุทธานุภาพทำให้สัตว์โลกทั้งหลายใน
ภพสาม^๒ นอกจากจะแลเห็นพุทธลักษณะอัน^๓
งดงามและฉัพพรรณรังสีอันสว่างไสวรอบ
พระวรกายแล้ว ทั้งสัตว์นรก มนุษย์และเทวดา^๔
ยังสามารถเห็นซึ่งกันและกันอย่างชัดเจน
อีกด้วย

* โอมินทรราชา แสดงถึงสุวรรณมธุราชา บางแห่งเรียกว่า
พญาครีสุทธิ์ และพญาคำโพธิราช

๑ วันเทโวโรหณะ : ในลมหายพุทธกาล มีครั้งหนึ่งพระลัมมาลัมพุทธ
เจ้าเสด็จไปจำพรรษาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดพุทธมารดา
แล้วเสด็จลงจากดาวดึงส์ในวันอุกพรรษา

๒ ภพสาม ได้แก่ มนุษย์โลก เทวโลก และนรกภูมิ (ภพบาทลอยู่ใน
ภพสวรรค์ชั้นต้นระดับกุมเทวา)

ครั้งนั้น ทั้งพญาဏاكและมนุษย์ เมื่อได้
ยลพุทธลักษณะต่างบังเกิดความศรัทธาเคราะห์
เลื่อมใสในพระลัมมาลัมพุทธเจ้า จึงต่างตั้งใจ
บูชาพระลัมมาลัมพุทธเจ้าตามสติปัญญา และ
อนุภาพของตน

เมื่อเวลาผ่านไป ราชบุตรโടเต็มที่ ถึงเวลา
ที่จะต้องมีดงแก้วประจำตัวเกิดขึ้น โอชนิทร-
นาคราชผู้เป็นพระราชาจึงให้บุตรชายไปจำศีล
ณ สะดีอแม่น้ำโขง^๓

หลังจากรักษาศีลจนกระทั้งถึงคืนวันเพ็ญ
ด้วยบุญที่ถวายนำผึ้งแగ่ดาวล ทำให้ดงแก้ว
ประจำตัวบังเกิดขึ้นโดยง่าย มีความสว่างไสว
ยิ่งนัก ซ้ายยังบันดาลให้เกิดวิมานทอง ตลอดจน
สมบัติมากมาย ณ บริเวณสะดีอแม่น้ำโขง

นั่นเอง โอชนิทรราชาแห่งนครรัว บุตรของตน
มีบุญญาธิการมาก จึงได้ยกตำแหน่งพระราชา
ให้ปักครองนครพิภพแทนตนสืบไป

^๓ สะดีอแม่น้ำโขง คือ บริเวณอำเภอโพนพิลัย จังหวัดหนองคาย

อัครมเหสีของสุวรรณมธุราคราชนั้น
อดีตชาติเคยเกิดเป็นพระราชนิเดชาของพระเจ้า
ไซยเชษฐาธิราช อดีตกษัตริย์ผู้ปักครองอาณา
จักรล้านช้าง

พระองค์มีราชธิดา ทั้งหมด ๓ พระองค์
องค์ที่เป็นอัครมเหสีของสุวรรณมธุราคราช
นั้น เป็นราชธิดาองค์กลาง ขณะเป็นมนุษย์มี
ศรีทราในพระพุทธศาสนา ได้สร้างพระสุกไว
แต่ไม่ค่อยได้เจริญสมাহิภาวนा และยังมี
ความเลื่อมใสศรีทราในเรื่องอานุภาพของ

พญานาคอย่างแรงกล้า ตามความเชื่อดั้งเดิม
ของบรรพบุรุษ เมื่อละโลกแล้วได้ไปบังเกิด
เป็นนางนาคในภพadal ในกำเนิดโอปปاتิกะ^๑
โดยเกิดบนแท่นบรรทมของสุวรรณมธุ-
ราคราช เมื่อสุวรรณมธุราคราชได้พบก
ทราบทันทีว่า เอօคีองางแก้วคูบุญของตน
ถึงแม้ว่านางจะมาทีหลังเมหสีองค์อื่น แต่เอօ
ก็มีบุญญาธิการมากที่สุด จึงได้รับการสถาปนา
ไว้ในตำแหน่งอัครมเหสี

^๑ พระสุก : พระพุทธรูปที่พระราชนิเดชาองค์กลางขอสร้างขึ้นเพื่อเป็น
พระประจำตัว จากพระเจ้าไซยเชษฐาธิราช สร้างขึ้นพร้อมกับพระเลริม
ซึ่งเป็นพระประจำตัวของราชธิดาองค์โต และพระไล เป็นพระประจำ
ตัวของพระราชนิเดชาองค์เล็ก

๓. ความเป็นอยู่ และการปกครอง

“พวงกำเนิดแบบโอปปاتิกะนั้น เป็นพญานาคชั้นปกครอง
ปกครองประชากรนาคด้วยระบบบุญญาธิปไตย โดยถือหลัก
ผู้มีบุญมาก ปกครองผู้มีบุญน้อย”

ความเป็นอยู่ และการปักครองของนาคราชในอาณาจักรต่างๆ ของภพบาทาลใต้แม่น้ำโขง ครอบคลุมมาถึงใต้แผ่นดินที่เป็นปริมณฑลกว้างใหญ่ ทั้งฝั่งไทยและลาว ยาวตลอดลำน้ำโขง บริเวณสะพือแม่น้ำโขงซึ่งอยู่ตรงกับอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ถือว่าเป็นศูนย์กลางการปักครองของภพบาทาล ทั้งใต้น้ำและใต้ดิน

การปักครองของพญานาค

พญานาค มีการปักครองด้วยระบบบุญญาธิปไตย คือ ผู้มีบุญมากปักครองผู้มีบุญน้อย ลำดับชั้นปักครอง ได้แก่

พวงกำเนิดแบบโอบป่าติกะ ปักรอง
พวงกำเนิดแบบลังเสಥชະ

พวงกำเนิดแบบลังเสಥชະ ปักรอง
พวงกำเนิดแบบชลាបุชະ

พวงกำเนิดแบบชลាបุชະ ปักรอง
พวงกำเนิดแบบอัณฑะ เป็นไปตามลำดับ

ลักษณะของพญานาคแต่ละกำเนิด

พวงกำเนิดแบบอัณฑะ คือ เกิดในฟองไข่ ส่วนใหญ่เป็นงูชั้นล่าง เช่น งูเหลือม งูเห่า งูจง身 เป็นต้น

พวงกำเนิดแบบชลាបุชະ ดีขึ้นมาหน่อย คือ เกิดในครรภ์ เป็นงูขนาดใหญ่มาก ขนาดท่อนซุงหลายสิบตันต่อกันยาวเป็น

ร้อยเมตร อยู่ใต้น้ำลึก คนมักจะเรียกว่า งูเทพเจ้า

พวงกำเนิดแบบลังเสಥชະ ก็ดีขึ้นมาอีก

พวงนี้จะเป็นกิ่งสัตว์เดรัจฉานและกิ่งทิพย์ เมื่ออยู่ในเมืองบาดาลสามารถแปลงกายเป็นมนุษย์ได้ โดยจะทำหน้าที่เป็นบริวารรับใช้อยู่ในวิมานที่ภพบาทาลของพวงโอบป่าติกะ

ส่วน พวงกำเนิดแบบโอบป่าติกะ นั้น เป็นพญานาคชั้นปักครอง ปักรองประชาราตนากด้วยระบบบุญญาธิปไตย โดยถือหลักผู้มีบุญมาก ปักรองผู้มีบุญน้อย

อายุขัยของพญานาค

พญานาคใต้แม่น้ำโขง เป็นพญานาคระดับภูมเทวาประเทชนี่ ซึ่งมีอายุแตกต่างกันตามกำลังบุญ พวงกำเนิดแบบโอบป่าติกะ จะมีอายุประมาณ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ ปี

พวงกำเนิดแบบลังเสಥชະ เกิดจากเหงื่อโคคล ในน้ำที่หมักหมม จะมีอายุประมาณ ๑,๐๐๐ – ๕,๐๐๐ ปี

พวากำเนิดแบบชลาพุชชะ
เกิดในครรภ์ หรือประเททสูตรเจ้า
จะมีอายุประมาณ ๑๐๐ – ๔๐๐ ปี

พวากำเนิดแบบอัณฑะ เกิด
ในไข่ เป็นงูสามัญ จะมีอายุ ๑๐ ปี
บ้าง ๒๐ ปีบ้าง ๓๐ ปีบ้าง

การแปลงกายเป็นมนุษย์

พวากำเนิดแบบโอบปาติภะ
สามารถแปลงกายได้ทั้งขณะอยู่
บนบกและอยู่ในน้ำ

พวากำเนิดแบบสังเสทชะ ซึ่งเกิดใน
เมืองบادาล แปลงกายได้เฉพาะขณะอยู่ใน
เมืองบادาล ถ้าหากออกพื้นเมืองบادาล ก็จะ
กลยุร่างเป็นนาคเหมือนเดิม

พวากำเนิดแบบชลาพุชชะ และอัณฑะ
ล้วนแปลงกายไม่ได้ เพราะบุญน้อย ถูกธีรกิจน้อย
ตาม จึงอยู่ในลักษณะของงูตลอดไป

อาหารของพญานาค

พวากำเนิดแบบอัณฑะ หรือหัว ๆ ไม่
จะกินพวากับเขี้ยดปลาเล็กๆ เป็นอาหาร

พวากำเนิดแบบชลาพุชชะ หรืองูเทพเจ้า
จะกินปลาใหญ่เป็นอาหาร

พวากำเนิดแบบสังเสทชะ และโอบปा
ติภะ จะกินอาหารทิพย์ที่เกิดจากบุญภายใน
วิมานตนเองใต้พบำดาล

วิมานในพบำดาล

เป็นทองคำ พื้นรอบนอกวิมานจะเป็น
ทรายเงิน ทรายทอง ทรายแก้ว ตามกำลัง
บุญของเจ้าของวิมาน ภายนอกวิมานจะมีคลัง
เก็บสมบัติ ทั้งที่เป็นหินแก้วแหวนเงินทอง
และรัตนชาติ บางส่วนก็เป็นสมบัติโบราณ ที่
ตนเองมีหน้าที่เก็บรักษา เช่น พระพุทธธaruป
โบราณที่ Jamalipura ในดิน หรือสิ่งก่อสร้าง
สำคัญของวัดวาอารามที่ปรักหักพัง หรือ
เทวรูปต่างๆ

มีเรื่องเล่าในพระไตรปิฎก เกี่ยวกับอดีต
ชาติของพระรัฐปala^๔ ซึ่งคัดย่อเฉพาะเนื้อหา
ที่เกี่ยวข้องกับพญานาคคาว มีพระดาบสองค์
หนึ่งได้เห็นสมบัติอันอลังการของพญานาค ก็
กลับไปเล่าให้โยมอุปัฏ्ठากฟัง โยมอุปัฏ्ठาก
ก็เชื่อพระดาบสนั่น จึงบรรณาสมบัติพญา-

นาค เมื่อทำบุญก็จะอธิษฐานให้ไปเกิดในภาพ พญานาค เมื่อตายแล้วก็ได้ไปเกิดเป็นพญา นาคสมดังใจที่ได้อธิษฐานไว้ หน้าที่ของพญานาค

นาคพากำเนิดแบบอัณฑะ มีความ เป็นอยู่เหมือนงูทั่วไป

พากกำเนิดแบบชลaphุชะ เป็นสูเทเพเจ้า มีหน้าที่เฝ้าสถานที่สำคัญ เช่น วัดวาอาราม เก่าๆ หรือเฝ้าสมบัติโบราณ นักชุดสมบัติมักจะ เจอนุใหญ่ประเททนี้ไล่บกัด ต้องวิงเพ่นหินกัน กระเจิดกระเจิง บางทีก็มาเข้าฝันเจ้าของสมบัติ ว่า อย่างจะไปเกิดแล้ว ให้มาชุดเอกสารอุปกรณ์ มี เช่น สั่งว่า ให้ไปคนเดียว ห้ามชวนคนอื่น ไปด้วย เพราะไม่ใช่เจ้าของ ตอนตี ๒ ก็ไปชุด ตามที่ฝัน แล้วเจอให้สมบัติพร้อมกับงูตัวโต

มหีมา แต่งกิมโนทาร้าย ยินดียกสมบัติให้ พากกำเนิดแบบสังເສທະແລະໂອປປາ ຕິກະ ມີຫົວີຕປະຈຳວັນເສວຍສຸຂອູ່ໃນວິມານໃຕ້ ປາບາດາລ ຮາຍລ້ອມໄປດ້ວຍນາງນາຄມາລວິກາ ສາວສວຍວ້ຍກຳດັດຄອຍພ້ອນຮຳປຣນເປຣອໄມ່ ທ່າງກາຍ

พากกำเนิดแบบໂອປປາຕິກະ ເປັນนาค ທັນຜູ້ປົກປະກອງ ມີຫັນທີ່ເປັນຜູ້ພິພາກຊາ ຄອຍ ຕັດລືນຄົດຄວາມຕ່າງໆ ໃນສາຍການປົກປະກອງ ຂອງຕົນໄປດ້ວຍໃນຕົວ ດັ່ງເຊັ່ນ ດັດຕົວອຍ່າງຕ່ອ ໄປນີ້

ຄຮັງໜຶ່ງມີນາຄບວິວາຮອກໄປວ່າຍັ້ງ ລຳນໍ້າໂງ ໄດ້ພົບໜູງສາວຜູ້ໜຶ່ງກຳລັງວ່າຍັ້ງ ເລັນອູ່ ກົດໜູງລົງຮັກ ແຕ່ເຮົອເປັນນຸ່ມໝູ່ ອູ່ຮ່ວມ ກັນໄມ້ໄດ້ ຈຶ່ງເຂົ້າຮັດຮ່າງແລ້ວດຶງລົງໄປໃຕ້ນໍ້າ ທຳໃຫ້

เชื่อจะมีน้ำด้วย แล้วร้ายมนต์บังคับ ฉุดเอา วิญญาณมา โดยเจ้าของร่างไม่ยินยอมพร้อมใจ เพราะอยู่ๆ ก็จะเอามาไปเป็นเจ้าสาว อย่างนี้ ยอมรับไม่ได้ แต่ก้ายละเอียดของເຫຼວດູກມනດ์ บังคับໄວ້ ไม่สามารถติดหนี้ໄປແທນ

ฝ่ายญาติของหญิงสาวที่อยู่เมืองมนุษย์ ก็ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ บุญนั้นมากพอที่ จะลงผลให้วิญญาณของหญิงสาวผู้นั้น ให้ได้ไป เกิดในพญาภูมิที่ดีกว่านาค แต่นาคหนุ่มไม่ยอม ได้ดึงรังวิญญาณของເຫຼວໄວ້ ทำให้ເຫຼວໄປไม่ได้

การที่นาคหนุ่มดึงรังวิชช์ເຫຼວໄວ້ ถือว่าเป็น ความผิดขึ้นร้ายแรงของนาคหนุ่ม เหตุการณ์ นี้ ร้อนถึงเจ้าหน้าที่เขตที่เป็นกุมภัณฑ์ (ยกษัตริย์)

ประเภทหนึ่ง) ต้องลงมาร้องเรียนพญานาค ผู้ปักครอง

พญานาคผู้ปักครองจึงต้องตัดสินให้นาค หนุ่มปล่อยวิญญาณหญิงผู้นั้นໄປ และทำโถช ด้วยการกักบริเวณ โดยให้นาคหนุ่มไปอารักษา พระพุทธรูปโบราณ หรือเจดีย์โบราณที่จมอยู่ ใต้ดินเป็นเวลาหลายๆ ปี การลงโถชทำนองนี้ ก็แล้วแต่ว่าจะไปอยู่นานแค่ไหน พิจารณาตาม ความหนักเบาของพฤติกรรมในแต่ละรายๆ ไป

อีกดีหนึ่ง พญานาคหนุ่มบริหารของ เมืองหนึ่ง ไปหลังรักนางนาคามานวิกาซึ่ง เป็นบริหารของพญานาคอีกเมืองหนึ่ง เหตุเกิด ขณะที่นางนาคออกจากราเมืองบาดலของตน มาว่ายน้ำเล่น นาคหนุ่มบังเอิญออกมาว่ายน้ำ เล่นอยู่ตรงนั้นพอดี เมื่อพบนาคลาเว็กก์เกิด ความรักขึ้นมาทวนทันหัวใจครั้งรวมอภิริมย์ สมสุกบันทางขึ้นมาทันที จึงจูจูเเข้ารัดร่าง นาคลาเวที่กำลังเล่นน้ำเพลินอยู่ไม่ทันระวังตัว

นางนาคตกใจดึ้นสุดแรง สะบัดตัวเพื่อ ให้หลุดออกจากกราดนั้น ในที่สุดก็หลุดรอด อกมาได้ พุ่งตัวหนีไปอย่างรวดเร็ว แต่นาค หนุ่มไม่ยอมเลิก gra ไล่กวดตามไปไม่ลดละ พยายามตีคู่ และเบียดตัวเข้าประชิดร่างของ นาคลาเว จนผิวนื้อสัมผัสถกัน เออเบี้ยงตัว หลบหลีก แต่ไม่พ้นหนุ่มนากจะมเจ้าชู้ แล้ว นาคหนุ่มก็ใช้คำหวานป้อຍใจนເຫຼວໃຈօອນ

“ກີເຫຼວສသຍອອກຍ່າງນີ້ ໄຄຈະອດໃຈໄວ້ ຮູບປ່າງສມລ່ວງດຳການ ເນື້ອນຸ່ມເນີຍນໍາລູບໄລ້

เกล็ดแวงวัวจับตา ตาก์สวย กลินตัวก์ห้อม
ปากก์ห้อม เห็นแล้วนึกรักขึ้นมาทันที เธอเมี
เล่นหันหางลงให้หล อย่าโกรธเลยนะ ไปว่ายน้ำ
เล่นทางโน้นกันดีกว่า มีดอกไม้สวยๆ น้ำเป็น
สีเขียวมรกตใส่ยืน”

ว่าพลางเจ้านาคหนูม กวายคลอเคลีย
ไม่ยอมห่าง ออดอ่อนจนสวนนาคยอมตกลง
ปลงใจรับรักเจ้าหนูมนาก และวิ้งขอบมา
พlod ดรักกันนอกเมืองบادาลน้อยๆ

อยู่มawanหนึ่ง มีนางนาค
บริวารตนหนึ่งมาเจอเข้า
ความลับก์แท็ก รู้ไปถึงสามีของ
นางนาค จึงมีการโปรดองเรียน
กับหัวหน้าของตน แต่หัวหน้า
เขตไม่สามารถตัดสินลงโทษได้
 เพราะคุกรณเป็นพลเมืองของ
 อีกเมืองหนึ่ง ต้องโปรดองเรียน
 กับผู้ปักครองใหญ่ คือ สุวรรณ
 มธุราครราช

สุวรรณมธุราคราช จึงลั่งให้นาค
ทั้งสองซึ่งกระทำผิดศีลข้อ ๓ คือ กาเมฯ
ให้เลิกกัน อย่าได้ประพฤติผิดเยี่ยงนี้อีก แต่
ทั้งสองไม่อาจทำใจให้เลิกราจากกันได้
 เพราะเกิดรักฝังใจเสียแล้ว สุวรรณมธุรา
คราชจึงต้องลั่งโภททั้งสอง โดยให้แยก
กันกับบริเวณ ตนหนึ่งให้ไปเฝ้าพระพุทธรูป^๑
โบราณที่อยู่ใต้ดิน อีกตนหนึ่งเฝ้าสถูป^๒
โบราณที่ปรักหักพัง ห้ามฝ่าฝืน หรือหนีมา
พบกันเด็ดขาด หากฝ่าฝืนจะมีบลลงโภช
อย่างหนัก โดยจะให้หัวหน้าเขตที่เป็น^๓
กุมภัณฑ์ควบคุมตัวไปรับโภทที่ยมโลก บังคับ^๔
ให้เป็นต้นจี้ได้รับทุกข์ทรมานอย่างยิ่ง

๔. กิเลส พญานาค

“พญานาคจะมีเรื่องทะเลกันก็ เพราะเรื่องกามนี้เป็นหลัก คดีที่เกิดขึ้นมักจะเป็นเรื่องเหล่านี้ ผู้ปักครองต้องตัดสินเกี่ยวกับเรื่องผัวฯ เมียฯ ตลอดเวลา”

แท้จริงแล้วพญานาคก็คืออิตมนุษย์
จึงต่างต้องวนเวียนตกเป็นทาสของกิเลสมาร
อยู่ในทั้งสามเรื่องนี้ เช่นเดียวกับมนุษย์ คือ
เรื่องกิน การ และเกียรติ

เรื่องอาหารการกินของพญานาคใน
กำเนิดโภปภาคิกะ เกิดขึ้นจากบุญชี่งตนเอง
ทำไว้ในสมัยเป็นมนุษย์ ส่วนบริวารคือพวก
ที่เกิดแบบลังเหลาะ เกิดในน้ำลูกปุก ใน
เหจื่อโคล ก็จะอาศัยอาหารการกินที่เกิด
จากบุญของเจ้านายรวมกับบุญของตน

รวมถึงการบริโภคสมบัติ ซึ่งแต่ละชี้น
ก็เกิดด้วยบุญ ใจจะแย่งชิงกัน หรือลักขโมย
กันไม่ได้ เพราะบุญของผู้นั้นคุ้มครองสมบัติ
ของตนเอาไว้ ปกครองกันแบบบุญญาธิปไตย

ในเรื่องของเกียรติหรือคักดีครีก์ ยังกัน
ไม่ได้เช่นเดียวกัน มีการแบ่งพื้นที่เขตแดนใน
การดูแลตามกำลังบุญของตน หรือตามแต่
เจ้าเมืองนั้นจะมอบหมายให้ตามกำลังบุญ ไม่
มีการรับราษฎร์เพื่อแบ่งชิงพื้นที่กัน ยกเว้น
พวกกำเนิดต่างกว่า คือกำเนิดแบบอันชาะและ
ชาลาพุชาะ บางครั้งจะมีการแย่งชิงพื้นที่หรือ
หากินข้ามเขตกันบ้างเป็นครั้งคราว

เรื่องยศสถาบรรดาศักดิ์ ก็แบ่งกันตาม
กำลังบุญ และตามกำเนิดสูงต่ำ จึงไม่มีการ
ทะเลขากันเรื่องตำแหน่งและเกียรติยศ ไม่
เหมือนมนุษย์ซึ่งยังแย่งชิงกัน ทั้งตำแหน่ง
หน้าที่และการงาน

ส่วนเรื่องกามนั้น พญานาคจะมีเรื่อง

ทະເລາກັນກີ່ພຣະເຮືອງກາມນີ້
ເປັນຫລັກ ດົດທີ່ເກີດຂຶ້ນມັກຈະ
ເປັນເຮືອງເຫຼັນນີ້ ຜູ້ປົກຄອງຕ້ອງ
ຕັດສິນເກີຍກັບເຮືອງຜວາ ເມືຍາ
ຕລອດເວລາ ດັ່ງເຊັນດົດຕ້ວອຍ່າງ
ອີກຄົດທີ່ຫົ່ງ ແກີດຂຶ້ນທີ່ເມືອງຂອງ
ເຈົ້າແມ່ສອງນາງ

ເຮືອງມືອຢູ່ວາ ບຣິວາຮອງ
ເຈົ້າແມ່ສອງນາງ ລ້ວນແຕ່ເປັນຫຼົງ
ສ່ວນໜີ່ຈະມີວິບາກກຣມເຮືອງ
ໄຮ້ຄູ່ຄຣອງ ອັກສ່ວນໜີ່ສາມາຮົມມື້ຄູ່ຄຣອງໄດ້ ແຕ່
ເມື່ອມື້ຄູ່ຄຣອງແລ້ວຕ້ອງຍ້ຍໄປອູ່ກັບຄູ່ຄຣອງ ຂຶ້ນ
ອູ່ອົກເມືອງໜີ່ ປລ້ອຍໃຫ້ອູ່ໃນເມືອງເດີຍກັນ
ໄມ້ໄດ້ ເພຣະເມືອງຂອງເຈົ້າແມ່ສອງນາງນັ້ນ ມີແຕ່
ຜູ້ຫຼົງລ້ວນ ຄໍາມື້ຜູ້ໝາຍເຂົາມອູ່ ກ້ອາຈຈະເກີດ
ປັ້ງຫາເຮືອງໜີ້ສ້າງຂຶ້ນມາໄດ້ຈ່າຍ

ຄົງໜີ່ນີ້ບຣິວາຮනຸ່ມຂອງສຸວຣັນມຸງ-
ນາຄຣາຊຕົນໜີ່ນີ້ ມີນັ້ນເຈົ້າໜີ້ ນາຄහນຸ່ມນັ້ນຮູ້
ດີວ່າເມືອງເຈົ້າແມ່ສອງນາງ ເຕັມໄປດ້ວຍນາງນາຄ
ມານວິກາ ສວຍາ ສວາງ ແຮກຮຸນດຽວນີ້ທັງນັ້ນ
ຈິງຫາເວລາວ່າງຕອນອອກຈາກເວຣໜ້າທີ່ຂອງຕົນ
ອອກໄປວ່າຍັ້ນອາກເມືອງ ຄອຍຫາໂອກາລືບ
ນາງນາຄຂອງເມືອງເຈົ້າແມ່ສອງນາງ ຂັນທີ່ເຫຼວ
ອອກມາວ່າຍັ້ນເລັ່ນ

ມີນາງນາຄຕົນໜີ່ນີ້ອອກມາວ່າຍັ້ນເລັ່ນ
ຕາມລຳພັງ ດ້ວຍຄວາມຄືກຄະນອງຂອງນາຄහນຸ່ມ
ກີ່ໂພເຂົ້າໄສທັນທີ ເຂົາຫາງເກີຍກຣະຫວັດວັດຮ່າງ
ນາຄສ໏າ ກຣະຕຸກເບາງ ເປັນເສີງທັກທາຍ ນາງ

ນາຄນ້ອຍສະດຸງ ລັ້ນສະຫັນໄປທັງຕ້ວ ເມື່ອຈຸກ
ລວນລາມເຮອຕກໃຈຮ້ອງລັ້ນ

“ຈະທຳວະໄຣນະ ປລ້ອຍນະ ອຍານະ ອຍາ
ປລ້ອຍເດີຍວິນະ” ຮ້ອງໄປດີນໄປ ສະບັດຕັ້ງໄປມາ
ຈນໍາກະຈາຍ ເຈົ້າຄහນຸ່ມຫວ່າເຮົາຍ່າຍສົບ
ອາຮມັນ ໃນຄວາມໄມ້ປະລືປະລາຂອງນາຄສ໏າ

“ໂ້ ສາວນ້ອຍ ແສນາມ ອຍຸດື່ນເລຍ ໄນ
ໄດ້ທຳໃຫ້ເຈັບລັກໜ້ອຍ ພຍອກເລັ່ນນິດເດີຍວິນະ
ອຍ່າໂກຮນະ ຮັກກັນນະ ພຶກເຮົອຕັ້ງແຕ່ແຮກເຫັນ
ນະ” ນາຄහນຸ່ມຄອຍໆ ຄລາຍຮັດນາຄສ໏າ ຍື້ນ
ອຍ່າງປະຈົບເອາໄຈ

“ສວຍຈັງ ນໍາຮັກຈັງ ຕັ້ນນຸ່ມນຸ່ມ ອອມດ້ວຍ”
ພູດພລາງເບີຍດກຮະແະເຂົ້າມາຫານາຄສ໏າ
ຜູ້ອ່ອນຕ່ອງໂລກ

“ໄປວ່າຍັ້ນເລັ່ນທາງໂນ້ນດີກວ່າ” ນາຄສ໏າ
ວ່າຍັ້ນຕາມໄປອ່າຍ່າງເຄລີບເຄລີ້ມ ໃນທີ່ທ່າແລະ
ຄຣມຂອງນາຄහນຸ່ມຮູ່ປາກ ເຮົອປັກໃຈເຊື່ອວ່າ
ນາຄහນຸ່ມນີ້ຮັກຕົນຈິງໆ

เมื่อถึงถ้ำใต้น้ำเล็กๆ แห่งหนึ่งอยู่ในที่ลับหลับตา นาคหนุ่มก็ใช้ความเจนจัดชั้นเชิงเจ้าชู้กับสาวนาค จนเธอไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของธรรมชาติในตัวตนได้

สัมพันธ์สาวಥ้อนลึกซึ้งที่เธอได้รับคือความประทับใจครั้งแรกในชีวิต แต่สำหรับนาคหนุ่ม มันคือประสบการณ์ของลูกผู้ชายนาค ไม่ใช่ความรัก แต่เป็นความสำเร็จ และความภาคภูมิใจในชั้นเชิงเจ้าชู้ของเข้า ที่สามารถทำให้นาคสาวตกลงปลงใจได้โดยง่ายดาย

หลังจากประสบความสำเร็จไปหนึ่งราย

แล้วก็ติดใจ นาคหนุ่มจอมเจ้าชู้จึงมาเลียบๆ เคียงๆ เพื่อหาเหยื่อสาวนาคมา牟นวิการรายใหม่ต่อไป

จนกระทั่งวันหนึ่ง ก็ได้มารบทกับนาค牟นวิการสาวรายใหม่ ที่ออกมากว่า晏น้ำเล่นนอกเมืองตามลำพัง เธอช่างสวยงามเป็นพิเศษ นาคหนุ่มเห็นแล้ว ไม่รีรอเลย ตรงเข้าไปจับโดยใช้วิธีการเดิม คำพูดเดิมๆ ที่เคยใช้ได้ผลมาแล้ว ครั้งนี้ก็เซนกัน สำเร็จโดยไม่ยากเลย

นาคหนุ่มยิ่งหมกมุนมัวเมากันสัมผัสอันละมุนของนางนาคสาวยิ่งขึ้นไปอีก แอบมาเมียงมอง เพื่อหาเหยื่อรายอื่นๆ ต่อไป พอกลิ่งรายที่สาม วิธีเดิมไม่ได้ผลเสียแล้ว ต้อง

ใช้ชีวิชีใหม่ โดยแฝงพันให้ญี่ แสดงลีลาให้ดูสวยงาม เช้มแข็ง พร้อมที่จะปกป้องเธอทุกเวลา

นาคหนูมามาดักเจอนากสาวทุกครั้งไม่ซ้ำรายกันเลย เพราะรู้กำหนดเวลาในการเข้าเรเวและออกเรเวที่ไม่ตรงกันของนาคสาวในเมืองเจ้าแม่สองนาง ส่วนตัวนาคหนูมที่มาได้ตามเวลาบันดหมายกับสาวนาคไว้ เพราะอาศัยแลกเรวกับเพื่อนนาคหนูมด้วยกัน

ในสังคมของนาคสาวมานวิกานั้น เมื่ออยู่รวมกันก็เหมือนมนุษย์อย่างนี้แหละ จะคุยกันด้วยเรื่องลับเพเหระคุยไปคุยมา ก็วามาคุยถึงนาคหนูม อีกเมืองหนึ่ง ว่าได้ไปเจอนากหนูมเมืองนั้นนะ รูปหล่อ พุดเพราะ พุดว่ายังนั้น พุดว่ายังเงินะ คุยไปคุยมา เอ็ง ทำไม่ถึงพุดเหมือนกัน คำเดียวกัน ประโยชน์เดียวกัน ลีลาแบบเดียว กัน เอ็ง มันยังไงกันนี่ ยังกับตัวตนเดียวกันยังไงยังนั้นเลย นำลงสัย ก็ได้แต่ลงสัยเท่านั้นไม่มี โอกาสพิสูจน์

วันหนึ่งมีการปรับเรเวในการรับหน้าที่ นาคสาวมานวิกาลสองนาง ที่เคยมีความล้มพันธ์กับนาคหนูม เจ้าชู้ในช่วงต่างเวลา กัน จึงได้มีโอกาสมาพักพร้อมกับนาคสาวอีกตนหนึ่ง นาคสาวตนแรกนัดเวลาเจอ

กับนาคหนูมอยู่ก่อนแล้ว ก็มาตามวันเวลาที่นัดหมาย โดยไม่รู้ว่าอีกนานาคหนึ่งก็ปรับเวลาเปลี่ยนเรวมหาดในวันเดียวกันพอดี

ด้วยอำนาจความรักและความคิดถึงนาคหนูมนั้น เธอจึงคิดว่าจะออกไปเที่ยวนอกเมืองดู เพื่อว่าจะเจอสุดที่รักของตนบ้าง เมื่อออกไปนอกเมืองบادาล ก็บังเอิญเจอจริงๆ เ Jonak หนูมสุดที่รัก แต่渥ตอนนี้นาคหนูมสุดที่รักกำลังพลอตรักกับเพื่อนนาคสาวของเธอเองอยู่ในถ้ำใต้น้ำ ซึ่งเป็นที่

พลดรักประจำของตน ภาพบาดตาบادใจอย่างนี้ เกิดขึ้นได้อย่างไร ถ้าไม่ใช่การทรายหักหลัง เลียแรงที่มาด้วยความคิดถึง ถ้าเง็นก็เลียแรงเพิ่มขึ้นอีกหน่อย ลุยให้สมแค้นหายคิดถึงไปเลย

นาค마ณวิกาสาว พุ่งตัวเข้าชนร่างสองร่างที่กำลังรัดกันกลมเป็นเกลียว แรงฤทธิ์หึ้นนึมั่นสุดๆ จริงๆ ร่างสองร่างหลุดกระเด็นออกจากกัน ยังไม่ทันตั้งตัว ก็โดนกัดซ้ำจมเขี้ยว นาคหนุ่มตกตะลึงจนทำอะไรไม่ถูก สุดที่รักเก่ารายที่หนึ่ง กับสุดที่รักใหม่รายที่สอง กัดกันเป็นพลวัน นาคสาวที่อยู่ในบริเวณนั้นได้ยินเสียงก์เข้ามาห้าม จากหนึ่งเป็นสอง เป็นสาม มาเป็นหมู่เลย มา

ช่วยกันห้าม แต่ห้ามไม่ไหว

ในที่สุดหัวหน้าบริหารต้องเข้ามาห้ามเอง ควบคุมตัวนาคสาวทั้งสอง พร้อมด้วยนาคหนุ่มตัวตนเหตุไปสอบถาม จึงได้รู้ว่า สาเหตุมาจากการความหึงหวง นาคหนุ่มเจ้าชู้เที่ยวหลอกเข้าไปทั่ว บรรดานาคสาวมานะวิกาตัวอื่นๆ ที่เคยถูกหลอก และมีสัมพันธ์กับนาคหนุ่มนี้จำได้ จึงรุ่มด่าว่าต่างๆ นานา

เจ้าแม่สองนาง จึงตัดสินบริหารของตนว่า ให้นางนาคทั้งสองตัวที่ทำร้ายกัน โดยกักบริเวณ โดยตนหนึ่งให้ไปจำศีลอยู่ที่ถ้ำใต้น้ำ ส่วนอีกตนหนึ่งให้ไปจำศีลอยู่ที่ปโรงดินไกล์ ตลิ่งริมแม่น้ำโขง

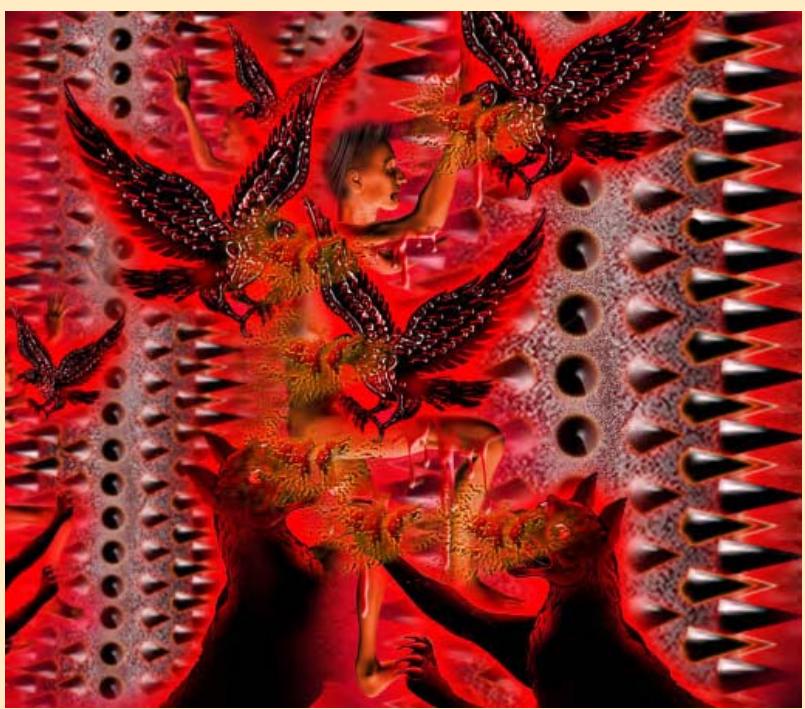
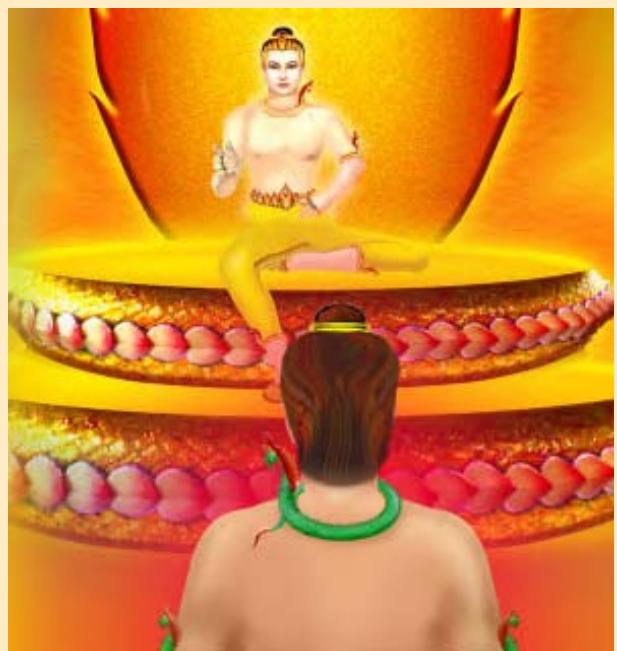

ส่วนนาคหนุ่ม เจ้าแม่สองนางไม่สามารถตัดสินได้ เพราะอยู่ต่างเมือง จึงควบคุมตัว ไปส่งให้กับสุวรรณมธุราครราช ตัดสิน

สุวรรณมธุราครราช สืบสวนแล้ว เห็นว่านาคหนุ่มนั้นทำความผิดร้ายแรง เนื่องจากตั้งใจทำผิดศีลข้อ ๓ หลายครั้ง พร้อมทั้งพิจารณาเห็นว่า บุญในตัวของนาคหนุ่มหมดแล้ว เพราะหน้าตาผิวพรรณหมองคล้ำซึ่งเป็นอาการของการหมดบุญ

จึงตัดสินให้ส่งตัวไปยมโลก โดยแจ้งไปที่หัวหน้าเขตที่เป็นกุณภัณฑ์ หัวหน้าเขตจึงแจ้งไปที่เจ้าหน้าที่ที่เป็นพญานาค ซึ่งช่วยราชการพิเศษ เป็นกำลังเสริมในยมโลก มา

รับตัวนาคหนุ่มไปลงโทษในยมโลกต่อไป โดยให้ไปเป็นต้นจี้ว ถูกอีกปากเหล็กจิกถูกสูนขปากเหล็กกัดจนกระทั้งตายแล้วพื้นพื้นแล้วกลับตายอีก ทนทรมานเช่นนี้ นานเป็นล้านๆ ปี นับตามเวลาในโลกมนุษย์

๕. บthalngToh ตามprasataphuana

“การตัดสินต้องพิจารณาจากจุติ尼มิตของนาคตนนั้นด้วยว่า มีลักษณะเครื่องมองหรือไม่ ต้องประกอบไปด้วย

๑. ความผิด ๒. กำลังจะหมดบุญ มีจุติ尼มิตเกิดขึ้น”

การลงโทษของพญานาคในลุ่มแม่น้ำ
โขงนั้น มีหลายวิธี ตามลำดับดังนี้

วิธีที่ ๑ สำหรับโทษเบาให้ไปรับเวลามากขึ้นเป็นพิเศษ เช่น ให้เพิ่มเวลาในการตรวจเข้าเวรยาม หรือเพิ่มเวลาในการเข้ารับใช้หัวหน้าเขต จึงมีเวลาพักน้อยลง

ดังคดีตัวอย่างคือ ครั้งหนึ่งนาคบริวารตนหนึ่ง มัวแต่แสดงความรักกับภรรยานาคสาวที่วิมานของตน จนลืมเวลาเข้าเวร ไม่ได้มาเข้าเวรตามหน้าที่ ที่ตนเองต้องรับผิดชอบหัวหน้าบริวารจึงทำโทษ โดยการเพิ่มเวลาในการเข้าเวรมากขึ้น

อีกคดีหนึ่ง นางนาคมาณวิกาสาววยตนหนึ่ง เพลิดเพลินในการรับประทานอาหารมากเกินไป ด้วยความเมماในรสองหาร จึง

ผลอหลับติดต่อกันเป็นเวลานานหลายวันไม่ได้ไปเข้าเวร หัวหน้าบริวารจึงสั่งลงโทษโดยการเพิ่มเวลาในการเข้าเวรมากขึ้น

วิธีที่ ๒ สำหรับโทษหนักขึ้นมาอีกให้ไปเฝ้าสถานที่ หรือพระพุทธธูป หรือสูบโบราณ พญานาคที่ถูกทำโทษจะต้องทำตามอย่างเคร่งครัด และห้ามหนีโดยเด็ดขาด เพราะเป็น Jarvis ที่ถูกกำหนดขึ้น ของลังค์พญานาค

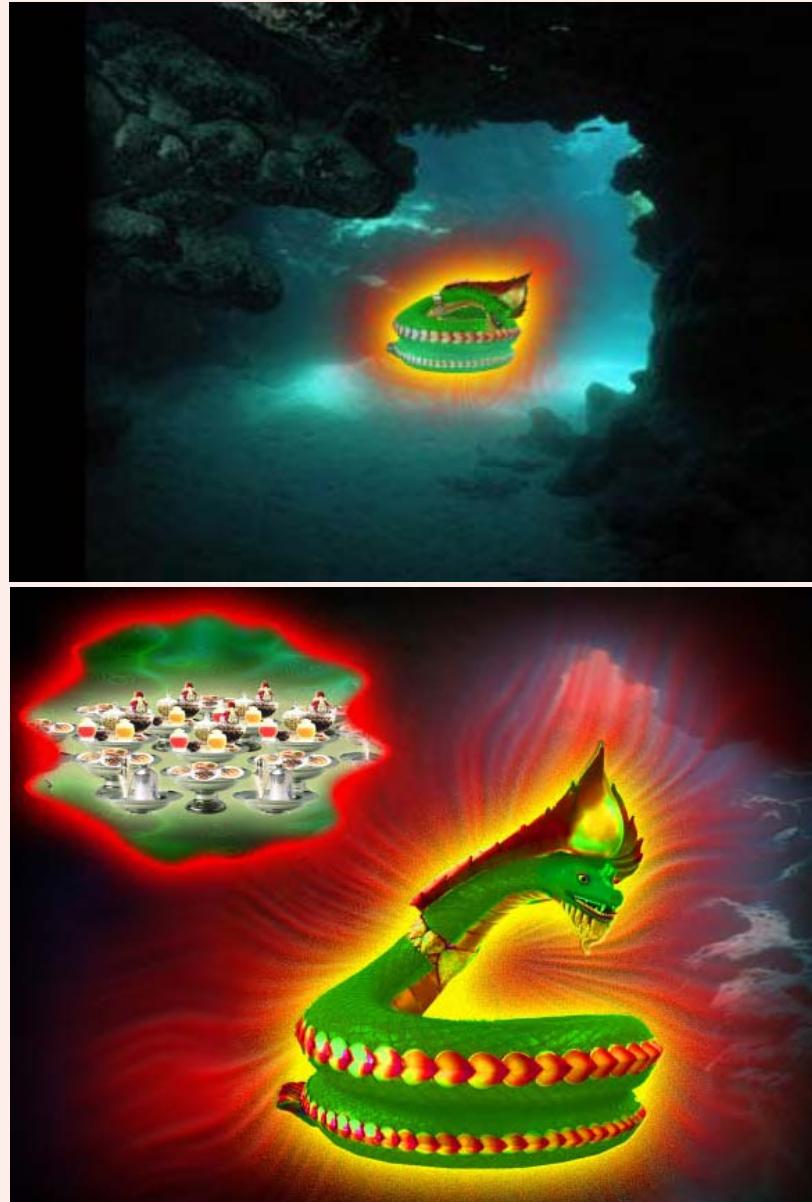
ถ้านาคที่ถูกทำโทษไม่ทำการจะต้องถูกขับออกจากเมือง ส่วนผู้บุกรุกจะมีอุบหมายให้หัวหน้าเขตหรือผู้ช่วยหัวหน้าเขตคอยตรวจสอบเป็นระยะๆ ระหว่างที่ถูกกักบริเวณโดยจะให้เจ้าหน้าที่ค่อยส่งอาหารให้ จนกว่าจะพ้นโทษ วิธีการส่งอาหารคือ พญานาค

ที่มีหน้าที่ส่งอาหารจะอยู่
เนรมิตอาหารให้กับพญาณาก ที่
กำลังถูกลงโทษนั้น

**วิธีที่ ๓ สำหรับผู้ที่มีโทษ
หนักขึ้นไปอีก จะถูกลงโทษให้
เข้าไปจำศีล หรือกักบริเวณ
ที่ให้ทำเช่นนี้ เพื่อให้สงบสติ
อารมณ์และสำนึกริด การที่
จำศีลเช่นนี้ ผู้ที่ถูกลงโทษจะ
ถูกบังคับให้อดอาหาร ถ้าหาก
สามารถสงบสติอารมณ์ได้ มี
จิตใจสงบไม่ฟุ่มซ่าน ก็สามารถ
อยู่ได้จนครบกำหนด ลักษณะ
การอยู่เช่นนี้ ก็คล้ายๆ กับกบ
หรือปลาจำศีลในถ้ำแล้ว หลัก
การคือการเคลื่อนไหวร่างกาย
จะต้องลดน้อยลง เป็นผลให้
การเผาผลาญอาหารลดต่ำลง
สามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องกิน
อะไรมากดูร้อน**

แต่ถ้าหากว่า ไม่สามารถสงบสติอารมณ์
ของตนเองได้ ธาตุไฟก็จะแตกหรือตาย เพราะ
อดอาหารในที่สุด การจำศีลเพื่อสำนึกริดนี้
ต่างจากการจำศีลเพื่อเอาบุญของพญาณาก-
ราชโอมินทรและบริหารที่ไปจำกพรหมาที่แม่น้ำ
โขง การจำศีลเพื่อเอาบุญนั้น นาคแต่ละตน
สามารถกินอาหารได้ ถ้าต้องการกินและไม่
ถูกกักบริเวณ

ล้วนการจำศีลเพื่อให้ดวงแก้ว ดึงดูด

มหาสมบัติเกิดขึ้นนั้น เป็นการจำศีลแบบ
ระยะลั้น บางครั้ง ๑ วันบ้าง ๓ วัน บ้าง ๕
วันบ้าง ๗ วันบ้าง

วิธีที่ ๔ เป็นการลงโทษที่ร้ายแรงที่สุด
สำหรับนาคที่ทำความผิดมาก เช่น คดีนาค
จะมีเจ้าชู้ที่ผ่านมา การตัดสินต้องพิจารณา
จากจุดนิมิตของนาคตนนั้นด้วยว่า มีลักษณะ
เครื่องหมายหรือไม่ ต้องประกอบไปด้วย

๑. ความผิด ๒. กำลังจะหมดบุญ มีจุตินิมิต เกิดขึ้น

ถ้าจุตินิมิตชั้ดเจนก็จะต้องถูกส่งตัวไป
ยมโลก โดยจะแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่นัก ซึ่งไป
ช่วยกิจการพิเศษที่ยมโลก ในสานานาคอีกทีหนึ่ง
(เจ้าหน้าที่ยมโลกโดยทั่วๆ ไป มาจากกุณภันฑ์
แต่บางครั้ง เจ้าหน้าที่สายกุณภันฑ์ไม่สะดวก
ต้องส่งเจ้าหน้าที่นักไปช่วย ในกรณีพานาค
ไปลงโทษ) หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ยมโลกก็จะ
พาไปหาพญาymราช พญาymราชจะตัดสิน
บุญบาป ไปตามหลักเกณฑ์ของยมโลกต่อไป
ซึ่งแน่นอนทั้งหมดนี้ย่อมตกอยู่ภายใต้อำนาจ
กฏแห่งกรรม

๖. ถิ่นกำเนิด บังไฟพญานาค

“พญานาคในลุ่มแม่น้ำโขง จะรำลึกถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ขณะเสด็จลงจากดาวดึงส์เทวโลกแล้วเกิดปิติ จึงพันดวงไฟ
หลากระซิ้นมาเป็นพุทธบูชา”

บั้งไฟพญานาค มีเฉพาะบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงเท่านั้น เพราะพญานาคที่ลุ่มแม่น้ำโขงเป็นพวกลมสัมมาทิภูมิ นับถือพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง เมื่อถึงวันออกพรรษา พญานาคในลุ่มแม่น้ำโขง จะรำลึกถึงพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขณะเสด็จลงจากดาวดึงส์เทวโลก และเกิดปฏิจิengพั่นดวงไฟหลากลีขึ้นมาเป็นพุทธบูชา จากการดวงใจที่ใสมบริสุทธิ์กลั่นมาเป็นดวงไฟที่สดใสยงดงาม ผ่านสายน้ำขึ้นไปบนท้องฟ้าขณะที่มนุษย์ทั้งสองฝั่งน้ำโขงต่างก็จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยไปพร้อมๆ กัน

ส่วนพญานาคใต้แม่น้ำคงคา ใต้แม่น้ำเนรัญชรา ซึ่งเป็นถิ่นเกิดของพระพุทธศาสนา

ในยุคต้นๆ พญานาคเหล่านั้นก็เคยก็พินบังไฟมาก่อนเหมือนกัน และพญานาคบางตนในครั้งนั้นยังตั้งความประณานาที่จะเป็นพระล้มมาลัมพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งในอนาคตด้วย

แต่ในยุคหลัง พระพุทธศาสนาถูกสร้างขึ้นจากศาสนานี้ มนุษย์ทั้งหลายจึงอพยพย้ายถิ่นฐานบ้าง เปลี่ยนศาสนาบ้าง กระแสกรรมต่างๆ จากมนุษย์ล้วนล่งผลถึงนาคอย่างเต็มที่

มนุษย์ที่มีความเคารพบูชาเทพเจ้า มีใจผูกพันในเทพเจ้าต่างๆ หวังจะยึดเอาเทพเจ้าเป็นที่พึ่งของตน แต่เทพเจ้าเหล่านั้นไม่ได้เป็นเนื้อน้ำบุญที่แท้จริง ถึงเครื่องทุ่มเท

สักการะบูชาหมาย焉เพียงได เขาเหล่านั้น ก็ได้ความปีติเพียงเล็กน้อย บุญก็เกิดน้อย เมื่อมนุษย์เหล่านั้นละโลกแล้วจึงได้เกิดเป็น แค่ภูมเทวานในสายต่างๆ ซึ่งเป็นเทวดาชั้นต่ำ ระดับกลางประเททเดียวกับพระภูมิเจ้าที่ และ อาศัยอยู่ในแบบนั้น เมื่อเกิดเป็นภูมเทวาก็ยัง ติดนิสัยมิจฉาทิภูมิ และความเชื่อแบบเดียว กับเมื่อครั้งที่ตนยังเป็นมนุษย์

ดังนั้นความเป็นอยู่และการปกคล้องจัง เปลี่ยนแปลงไปตามความเชื่อของตน กล่าว เป็นการปกคลองประเททสรัทธาริปไตย คือ ถือเอาความเชื่อเป็นใหญ่ พากเทวดาครัวท่า ริบไตยเหล่านี้ก็พยายามบังคับให้เทวดาตน

อื่น ๆ เชื่อตามตน บางพาก็ตั้งป้อมเป็นคัตtru กับเทวดาที่ไม่ได้นับถือเช่นเดียวกับความเชื่อ ของตนอีกด้วย

เทวดา คืออดีตมนุษย์ ตอนเป็นมนุษย์ หากมีความเชื่อย่างไร เมื่อตายไปได้เป็น เทวดาก็ยังมีความเชื่อเช่นนั้นอยู่อีก เทวดาที่

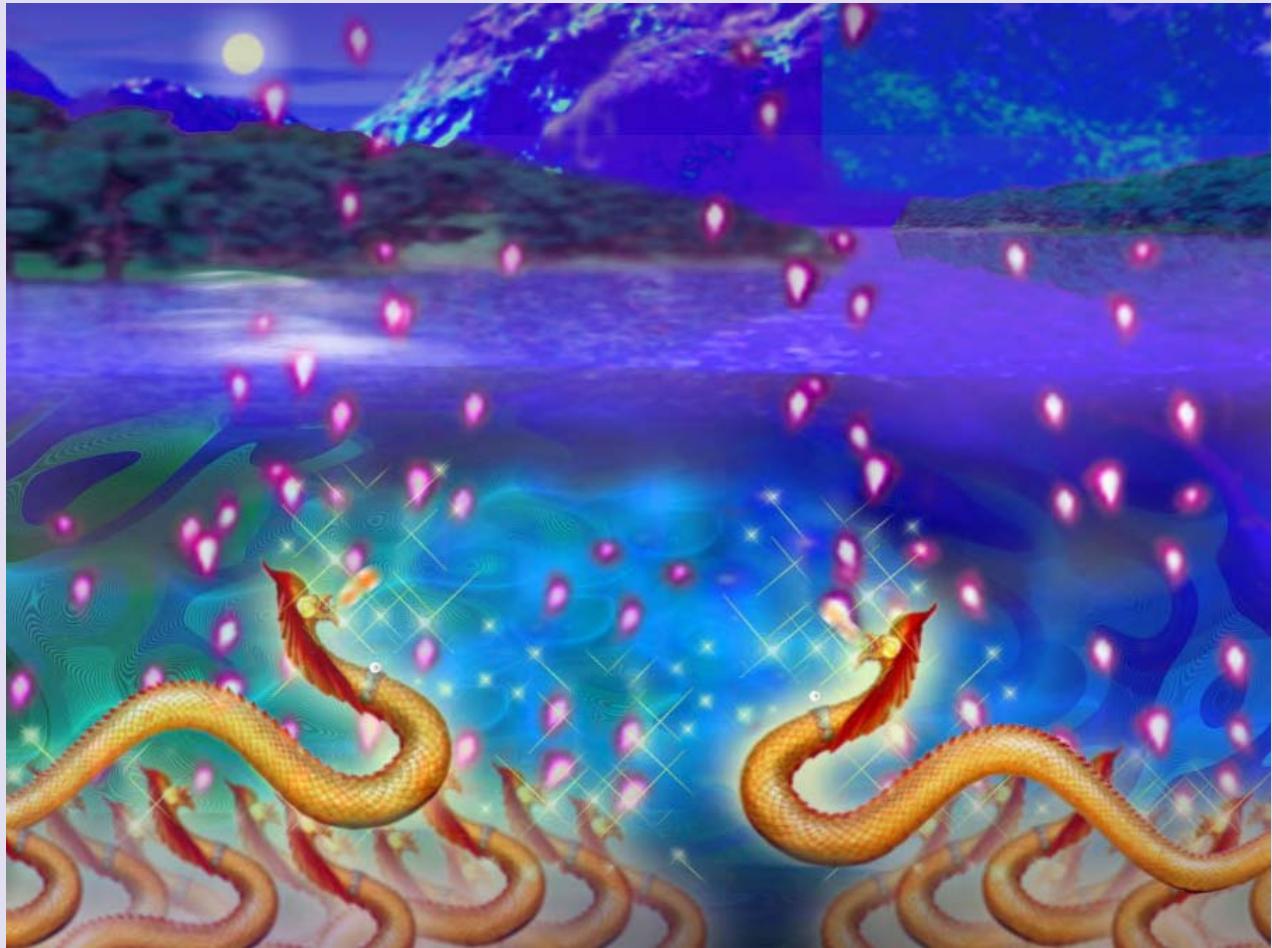

นับถือเทพเบื้องบนคนละองค์ก็ทะเลาเบาะ
แวงระวนกัน เพราะต่างมีความเชื่อว่าเทพ
ที่ตัวนับถืออยู่สูงศักดิ์กว่า แต่ตัวเองก็ไม่เคย
เห็น และไม่เคยเข้าถึง เทพที่ตนเองนับถือก็
ไม่เคยลงมาเยี่ยมทักษาย มันเป็นเพียงความ
เชื่อเลื่อนลอยเท่านั้น

แต่ความเชื่อเลื่อนลอยนั้น ถูกทิກทัก^๑
จากพากมิจชาทิภูมิให้กลایมาเป็นความเชื่อ
จริงจัง เทวดาร่วมถึงพญานาคที่นับถือพระ-
พุทธศาสนาในถิ่นนั้นก็พลอยถูกราหูไปด้วย
เมื่อเป็นมนุษย์พากที่ต่างความเชื่อก็จะรานกัน
ครั้นตายไปเป็นเทวดา พากที่มีความเชื่อต่าง
กัน ก็จะรานกันต่อ เทวดาทั้งหลายที่นับถือ

พุทธศาสนารวมถึงพญานาคที่เป็นลัมมาทิภูมิ
ด้วย จึงจำใจต้องย้ายถิ่นอยพยพหนีความ
รำคาญ แต่มิใช่เพราะความกลัว มาอยู่แถบ
แม่น้ำโขง ซึ่งเป็นอาณาเขตนับถือพระพุทธ-
ศาสนา

ปัจจุบัน พญานาคซึ่งถือกำเนิดและ
แม่น้ำคงคา และแม่น้ำเนรัญชราต่างมิได้ถือ^๒
กำเนิดมาจากถิ่นที่มีชาวพุทธอยู่อาศัยอีกด้วยไป
แล้วไม่ได้พ่นบังไฟเหมือนสมัยหลังพุทธกาล
ยุคต้นๆ เพราะต่างมีความเชื่อในเทพเจ้าที่
เลื่อนลอย ไม่สามารถทำให้เกิดปฏิ จึงไม่มี
พลังพอที่จะกลั่นใจตนเองให้เกิดเป็นดวงไฟ
สว่างามหลางลื้อได้

บัญชาของเทวดาในเขตแม่น้ำคงคา
เกิดขึ้นตั้งแต่ครั้งที่ตนยังเป็นมนุษย์ ถ้าใครต้องการจะแก้ไข ก็ต้องเข้าไปช่วยแก้ไขกันตั้งแต่เขายังเป็นมนุษย์ โดยการบำเพ็ญตนเป็นกัลยาณมิตรนำธรรมะแพร่ขยายไปให้ถึงเขา ให้เขามีลัมมาทิภูสี เกิดขึ้นก่อน ให้หันมานับถือพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งก่อน

ตลอดลำแม่น้ำโขง จะมีเมืองเล็กเมืองน้อย เมืองใหญ่ ของเหลาพญานาคเกิดขึ้นเรื่อยๆ เป็นกลุ่มๆ ขยายจากโพนพิสัยไป อำเภอเบิงกาด อำเภอรัตนวาปี อำเภอศรีเชียงใหม่ ซึ่งแต่ละกลุ่มล้วนนับถือพระพุทธศาสนาทั้งล้วน โดยมีเมืองของโอมินทร娜ราชา

เป็นเมืองหลวง เมืองของเจ้าแม่สองนางเป็นเมืองบริวาร ปกครองโดยนางพญานาคที่ในอดีตเป็นธิดาษัตรี

เมื่อถูกเข้าพrhoขามาถึง พญานาคทั้งหลาย มีโอมินทร娜ราชาและสุวรรณมธุนานาราชาเป็นผู้นำ ได้พาบริวารออกจากวิมานมาจำศีลที่ใต้แม่น้ำโขง บริเวณที่จำศีล บางส่วนก็เป็นโครงดิน บางส่วนก็เป็นโครงน้ำ บางส่วนก็เป็นถ้ำใต้น้ำ ต่างก็อยู่ร่วม ๆ กัน และจะสามารถอุบลสักศีลในช่วงเข้าพrhoขามีพระมหาธรรมรอย่างเคร่งครัดไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมใดๆ ก็ตาม

၃၉. ຕະບະ ພລູນາຄ

“ພລູນາຄບາງຕນຂະນະຈຳສື່ລທນຄິດລຶ່ງນາງນາຄມານວິກາໄມ້ໄດ້
ຕະບະແຕກກາລາງຄັນ ຕ້ອງກາລັບວິມານກ່ອນກຳຫົນດົກົມີ”

การอุกมาจั่วศีลของพญาناقนั้น อุกมาทั้งนาคเพศหญิง นาคเพศชาย แต่ โดยส่วนใหญ่ พญาناقเพศชายจะอุกมา จำศีลมากกว่า และมักสามารถจะอยู่ได้ตลอด พระชาามากกว่า สาเหตุ เพราะโดยปกตินาง นาคามានวิภานมีหน้าที่ค่อยร้องเพลง ร่ายรำ ระบำ pronนิบัติในวิมานของพญาناقเป็น ประจำ จึงติดนิสัยรักสวยรักงาม เต็มไปด้วย รากะจริต ไม่ค่อยมีความอดทนที่จะอยู่รักษา ศีลให้ตลอดพระชา

นาคามានวิภานส่วนมาก จะอุกมาจั่ว พระชาเฉพาะวันโภกับวันพระเท่านั้น จึง ไม่มีกำลังพอที่จะพ่นบังไฟพญาناق (กำลัง ในที่นี้หมายถึงกำลังแห่งมหาปิติ) ทำให้บังไฟพญาناقที่ปรากฏในวันอุกพระชานั้น

เป็นของพญาناقเพศชายพนขึ้นมาเป็นส่วน ใหญ่ ของพญาناقเพศหญิงก็มี แต่เป็นส่วน น้อย

ในแต่ละปี พญาناقจะอุกมาจั่วศีล จำนวนไม่เท่ากัน บางปีก็มาก บางปีก็น้อย ขึ้น อยู่กับว่า พญาناقทั้งหลายยังเหลิดเหลิน ในการบริโภคการมากน้อยเพียงใด ยังสนุก สนานในการร้องรำทำเพลง หลงซึ่นชมทิพย- สมบัติของภพพญาناقขนาดไหน บางต้น ขณะจำศีลทันคิดถึงนางนาคามានวิภานไม่ได้ ตบะแต่กลางคันต้องกลับวิมานก่อนกำหนด ก็มี

ขณะจำศีล พญาناقจะมีพุทธานุสติ เป็นอารมณ์ พวกที่เคยเห็นพระล้มมาลัมพุทธะ- เจ้าในวันเทโวโรหณะ ก็จะระลึกถึงเหตุการณ์

ໃນວັນນັ້ນ ແລ້ວຈະບອກເລາໄຫຼຸ້ມື່ມາໃນກາຍໜັງ
ໃຫ້ຮະລິກສິ່ງຕາມໄປດ້ວຍ

ໂອຂີນທຽນາຄຣາຊກັບສຸວະຮົມຫຼຸງ
ນາຄຣາຊ ທັ້ງປິດາແລະບຸຕຣໄດ້ເຫັນພຣະລັ້ມມາ-
ລັ້ມພຸຖທີເຈົ້າໃນວັນເຖິງໂຮໝະທັ້ງຄູ່ ຕັ້ງແຕ່ປີນັ້ນ
ເປັນຕົ້ນມາຈຸນສຶກປັຈຈຸບັນ ເມື່ອລິກຄຸດເຂົ້າພຣະຊາ
ຈິງເກີດກຸຄລສວ້າທຣາແຮງກລ້າ ສາມາດຈຳກືລໄດ້
ຕລອດ ۳ ເດືອນ ຕັ້ງແຕ່ວັນເຂົ້າພຣະຊາ ຈນກະ
ທັ້ງລິ້ງວັນອອກພຣະຊາ ພູນາຄຈະຍືດຄືກາຮ
ນັບວັນເວລາເຂົ້າແລະອອກພຣະຊາເອາຕາມປົກກິດ
ຂອງເທວດາຊັ້ນຈາຕຸມທາຮາຊີກາ ຊຶ່ງເປັນປົກກິດ
ເດີຍກັບທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ເຂົ້າຂອງເທວດາ ສັ່ງບັນຫຼື
ບຸນໄປໃຫ້ທ້າວຈຸດຸໂລກບາລຕຽບສອບ ແລະຕຽບ
ກັບວັນອອກພຣະຊາຂອງລາວ (ວັນພຣະ ຂຶ້ນ ۱۵ ຄໍາ

ເດືອນ ۱۱ ຕາມປົກກິດລາວ ຄືວັນແຮມ ۱ ຄໍາ
ເດືອນ ۱۱ ຂອງປົກກິດໄທຢ) ໃນວັນນັ້ນ ພຣະ-
ຈັນທຣະກລມໂຕໄສສ່ວ່າງກວ່າວັນຂຶ້ນ ۱۵ ຄໍາ
ຂອງໄທ

ພູນາຄຈະພຣ້ອມໃຈກັນກັບບຣິວາຮພ່ນປັ້ງ
ໄຟຕອນກລາງຄືນ ທັ້ງໆ ທີ່ພຣະລັ້ມມາລັ້ມພຸຖທີ່ເຈົ້າ
ເສີດຈັດຈາດວິດັງສົ່ງໃນຕອນລາຍຂອງວັນອອກ
ພຣະຊາ ອີ່ວັນຂຶ້ນ ۱۵ ຄໍາ ເດືອນ ۱۱ ທີ່ເປັນ
ເຊັ່ນນີ້ເພວະ

ປະກາກທີ່ ۱ ເທວດາແລະພູນາຄ
ທັ້ງໜ້າຈະຍືດວັນເວລາຕາມຈັນທຣຄຕິ ຈິງໃໝ່
ດວງຈັນທຣ ເປັນເຄື່ອງກຳໜັດຮູ້

ປະກາກທີ່ ۲ ດວງຈັນທຣວັນເພື່ອນັ້ນ
ມື້ອິທີພລຕ່ອຈິຕິໃຈຂອງພູນາຄມາກ ເມື່ອ

พญานาคได้เห็นดวงจันทร์เต็มดวง ก็จะทำให้มีกำลังปิติมาก มากพอที่จะพ่นบังไฟพญานาคออกมามาก

ประการที่ ๓ ในคืนเดือนเพ็ญเป็นคืนที่มนุษย์และเทวดาสามารถรับกระแสนุ่มจากพระนิพพานได้อย่างเต็มที่

หากลังเกตอย่างใกล้ชิดจะพบว่า บางพื้นที่บริเวณกลางลำแม่น้ำโขง เมื่อก่อนเคยมีบังไฟบังเกิดขึ้นในวันออกพรรษา เป็นระยะทางต่อเนื่องกันยาวหลายกิโลเมตร แต่ภายหลังหายไปบางส่วน ทั้งนี้เพราะพญานาครุ่นเก่าๆ สวนหนึ่งละลอกไปตามอายุขัย หรือบางแห่งก่อนหน้านี้ไม่เคยมีบังไฟ แต่บัดนี้กลับมามีก็ เพราะได้มีพญานาครุ่นใหม่มาเกิดในบริเวณ

นั้น และมีจิตเลื่อมใสในพระวัตถุตรัยตามนาคบริเวณอื่นๆ ส่วนบางแห่งเป็นเพียงสร่าน้ำให้บังไฟพญานาคเกิดขึ้น เพราะใต้สร่าน้ำนั้นมีพญานาคไปจำศีลอยู่เป็นครั้งคราวอย่างไรก็ตาม พญานาคที่สามารถพ่นบังไฟได้ จะเป็นเฉพาะพวากำเนิดในโอปปะติกะกับพวกลังเสหะเท่านั้น และจะต้องเป็นพวากที่จำศีลอย่างเคร่งครัดในช่วงเข้าพรรษาด้วย

มนุษย์ที่มารอยดูทั้งสองฝั่งก็มีผลต่อการพ่นบังไฟพญานาคด้วย เพราะถ้าปีไหนมีมนุษย์ไปดื่มเหล้าเมายามาก และต่างพากันลงเลียงดังเป็นการรบกวน ก็จะทำให้พญานาคขาดสมารถในการกลั่นใจให้เกิดเป็นบังไฟพญานาค ให้เป็นดวงไฟสวายๆ ผ่านท้องน้ำ

ขึ้นไปบูชาพระลัมมาลัมพุทธเจ้าบนท้องฟ้า
ปีนังบังไฟก็จะเกิดขึ้น้อย และเกิดไม่ตรง
ตามเวลา ซึ่งน่าเลียดายอย่างยิ่ง

แต่ถ้าปีใหม่มนุษย์ไปรวมกันด้วยความ
ลงบ มีการลั่งสमบูญต่างๆ ตั้งแต่เช้าของวัน
ออกพรรษา เช่น มีการไล่บาตร เจริญภวานา
รักษาศีลและพร้อมใจกันสวัสดรสรเสริญพระ-
พุทธคุณ ประสานงานร่วมใจกันบูชาพระลัมมา
ลัมพุทธเจ้าระหว่างมนุษย์และพญาဏะ ปีนัง
พญาဏะก็จะเกิดจิตปฏิยินดี สมารธจะตั้งมั่น
เป็นพิเศษ และสามารถสร้างเหตุอัศจรรย์อื่นๆ
ยิ่งกว่าบังไฟตามมาอีกด้วย

บังไฟพญาဏะ ไม่ใช่ปราภ្យារណ์ตาม
ธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น แต่
เป็นปราภ្យារណ์เหนือธรรมชาติ เกิดด้วย
แรงปีติ มหาปีติของพญาဏะ ซึ่งเจริญ
พุทธานุสติบูชาพระลัมมาลัมพุทธเจ้า และ^๑
เป็นการรวมชุมชนมุ่งกันเป็นมหามากม เพื่อ^๒
สร้างบูญให้ปีติของเหลาพญาဏะ^๓
ทั้งสองแผ่นดินนั่นเอง

๔. อานิสงส์การบูชาพระลัมมาลัมพุทธเจ้า รวมกับพญานาค

“ความมีสิริมงคล อันเป็นเครื่องรองรับมหาโชคมาลาภทั้งหลาย
ให้แก่ตนเอง ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะไปยังแห่งหนใดก็จะได้รับเกียรติ
ได้รับการยกย่อง เป็นที่รักของมนุษย์และเทวดาตลอดไป”

อานิสงส์อันยิ่งใหญ่
ชึ้นเหล่านั้นช่วยได้ร่วมกับ
พญาคราบูชาพระลัมพุทธเจ้า ณ บริเวณสอง
ฝั่งแม่น้ำโขง คือ ความมีสิริ
มงคล อันเป็นเครื่อง
รองรับมหาโชคมาลาภ
ทั้งหลายให้แก่ตนเอง ไม่ว่า
เข้าเหล่านั้นจะไปยังแห่ง
หนใดก็จะได้รับเกียรติ ได้
รับการยกย่อง เป็นที่รัก
ของมนุษย์ และเทวดา
ตลอดไป

ผู้ที่มนุษย์และเทวดา

ปกบกรักษาก็จะเป็นทางมาแห่งทรัพย์สมบัติ
มหาศาล สามารถเข้าถึงฐานะแห่งความเป็น
มหาเศรษฐีผู้ใจบุญ และเข้าถึงพระวัตถุร้าย
ภายในได้โดยง่ายในพริบหนึ่ง เข้าเหล่านั้นย่อมมี
โอกาสที่จะศึกษาเรียนรู้เรื่องราวความเป็น
จริงของชีวิต แม้ลึกลับเพียงไหนก็สามารถ
เข้าใจได้โดยง่าย เพราะเป็นผู้มีศรัทธา
อันประกอบด้วยปัญญาอย่างลึกซึ้ง เป็นผล
ให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องดีงาม เมื่อถึงคราว
ลอกจะได้ไปเกิดบนสวรรค์ และมีรัศมีกาย
สว่างไสวกว่าเทวดาเหล่านั้น

ขณะเป็นมนุษย์ไม่ว่าชาตินี้หรือชาติใดๆ
ศัตรูหมุกย้อมครอบงำไม่ได้ จะแวดล้อมด้วย
คนดี อุปสรรคต่างๆ ในชีวิตจะมลายหายล淳
ไปโดยง่าย จะปลอดภัยจากสัตว์ที่มีพิษร้าย
ต่างๆ ที่สำคัญคือ ย่อมไม่มีภัยทางน้ำอันเกิด^๑
จากสัตว์ร้ายทั้งหลาย เพราะได้รับการคุ้มครอง
จากพญาคราผู้เป็นเทพเจ้าแห่งลำนำ 🔥

คำบอกเล่าเรื่องพญาဏ จากพระเถรผู้ทรงคุณในอดีต

พระเถรผู้มีชื่อเสียง เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทั้งฝั่งไทย และฝั่งลาว ได้เล่าถึงการได้พบเห็นพญาဏของท่านเอาไว้มาก เช่น พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต, หลวงปู่ชุม ฐานสโน, หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี, หลวงปู่คำชะโนดฯ

เรื่องของพญาဏ เรื่องของเมืองบากาลใต้แม่น้ำโขงเป็นเรื่องสนุกมาก พึ่งไม่เบื่อ มีหนังสือหลายเล่มที่กล่าวอ้างถึงพระเถรผู้มีชื่อเสียง เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทั้งฝั่งไทยและฝั่งลาว ได้เล่าถึงการได้พบเห็นพญาဏของท่านเอาไว้มาก many เช่น พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต, หลวงปู่ชุม ฐานสโน, หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี, หลวงปู่คำชะโนดฯ

หลวงปู่ชุม ฐานสโน เล่าว่า พญาဏในแม่น้ำโขงได้มาระดับความคราวะต่อท่านถึงในถ้ำ ซึ่งถ้ำนั้นตั้งอยู่ชิดติดกับฝั่งแม่น้ำโขง ส่วนหัวมาปรากฏอยู่ตรงหน้าแต่ปลายทางทอดยาวไปถึงริมฝั่งแม่น้ำโขง รวมระยะทางแล้วไม่ต่ำกว่าหนึ่งกิโลเมตร

อีกครั้งหนึ่ง ท่านได้เล่าว่า ขณะบำเพ็ญสมณธรรมอยู่บนดอยแม่อ้วน ในเขตอำเภอ

แมริม จังหวัดเชียงใหม่ กับพระอาจารย์เหรียญ วรลาโภ ได้มีพญาဏตัวหนึ่ง ปรากฏขึ้นที่หัวทางเดินจงกรม เป็นพญาဏ ตัวมีมา มีหงอนสีแดงฉาน เกล็ดตลอดตัวสีดำเป็นมันวาววับ ลำตัวใหญ่ยาวเหลือค่อน ขณะที่ชูหัวอยู่ตรงหัวทางเดินจงกรม ส่วนหางพาดอยู่บนภูเขาอีกภูเขาหนึ่ง พญาဏกราบเรียนท่านว่าอาศัยอยู่ที่เขาลูกนี้ ทางเดินของเขามี ลำธารซึ่งลอดใต้ภูเขา เข้าซึ่อเพนนาค เมื่อปรากฏตัวเป็นเวลาอันสมควรแล้ว ก็นมัสการจากไป โดยแสดงฤทธิ์จมหายลงไปบนทางเดินจงกรมนั้นต่อหน้าต่อตา

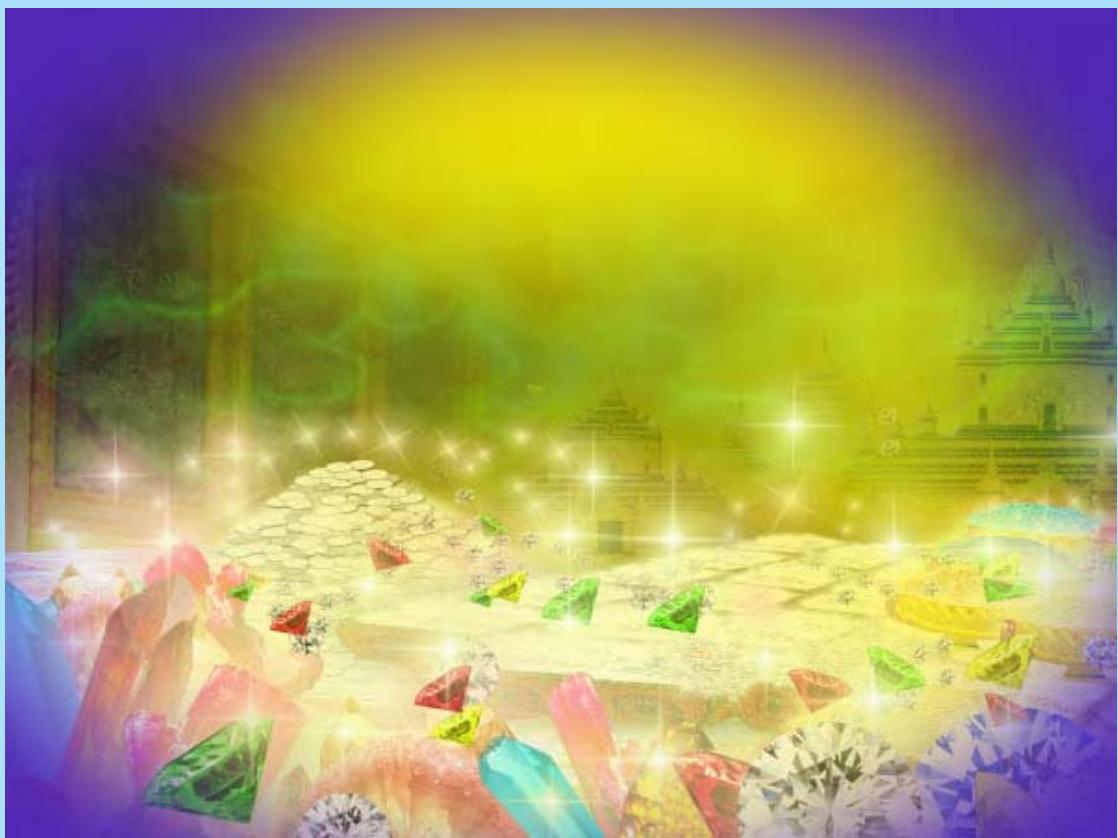
หลวงปู่คำชะโนด เป็นชาวลาว เดิมเป็นปะขาว สมเด็จเจ้ามหาชีวิต เจ้าศรีสว่างวัฒนาแห่งราชอาณาจักรลาว ทรงเลื่อมใสท่านปะขาวได้จัดพิธีอุปสมบทให้ เป็นพระราชนิกายหลวง

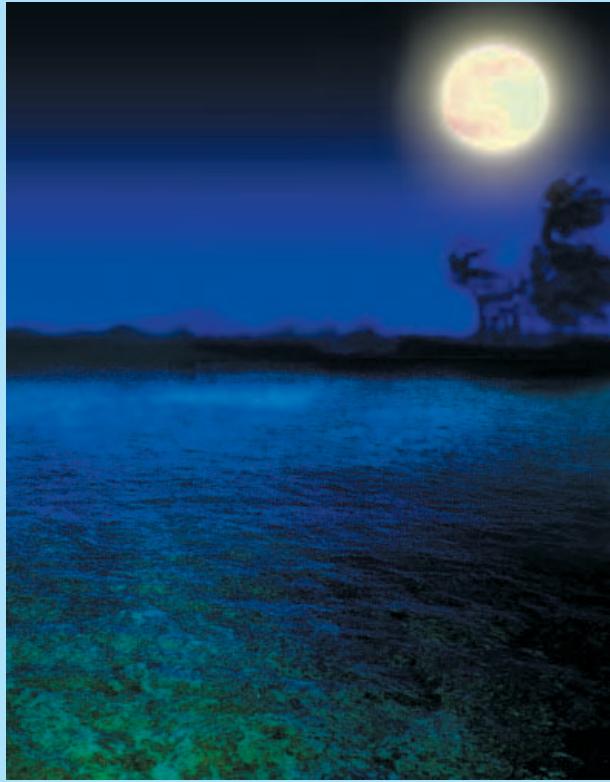

ที่วัดหอเมืองเก่า แขวงจำปาศักดิ์ โดยมีสมเด็จพระสังฆราชทรงเป็นองค์ประธาน

ท่านเล่าไว้ในหนังสือเรื่องพญานาค มีจริง เรียบเรียงโดย นที ล้านโพธิ์ ว่าภายในถ้ำมีด ซึ่งอยู่ใกล้กับภูปัง ฝั่งไทย มีช่องทางลงไปสู่ครัวเต้าดาล อันเป็นเมืองของพญานาคซึ่งอยู่ใต้แม่น้ำโขง เมืองพญานาคนี้ เป็นเมืองใหญ่โตมโหหาร มีสมบัติล้ำค่า กลาดเกลื่อนทั่วไป ตรงกึ่งกลางคุหาถ้ำ มีพระมหาเจดีย์องค์ใหญ่ สูงลิ่ว พระมหาเจดีย์องค์นี้ สร้างด้วยทองคำแท้ของค์ รายรอบองค์พระมหาเจดีย์ มีพระพุทธธูปทองคำ ตั้งเรียงรายเป็นชั้นๆ จำนวนมากมายนับไม่ถ้วน ชั้น

สำหรับวงพระพุทธธูปทองคำ เป็นหินผลึก слักกล้ายทอง ลวดลายสวยงาม ตั่งลงจากชั้นวางพระพุทธธูปทองคำ มีเชิงเทียนทองคำประดับมณีแดง และกระถางธูปเป็นมรกตสีเขียวลดใส ขนาดสองแขนโอบภายในกระถางธูป บรรจุทรัพย์ทองคำไว้จนเต็ม เพื่อบักธูป ถัดจากกระถางธูป และเชิงเทียนเป็นกำแพงแก้วรอบองค์พระมหาเจดีย์ทุกด้าน กำแพงแก้วเป็นลายกนกผังเพชรเม็ดใหญ่นับไม่ถ้วน จากกำแพงแก้ว เป็นมหาวิหารคดและอุโบสถสร้างด้วยหินอ่อนลีขิawa ลวดลายเป็นทองคำ ผังแก้วเจ็ดประการ ส่องประกายวิจิตรพิสดารมาก ๆ

อย่างให้สิ่งวันออกพระราเรวฯ ข้าพเจ้าจะได้ดูบังไฟพญานาค จะได้เห็นพญานาคทั้งสองนั้นอีก เพราะชาวบ้านແກบบ้านเดื่อคุ้มวัดอุทุมพร ได้ยืนยันกับข้าพเจ้าว่า พญานาคยังมาให้เห็นทุกปี ที่หน้าวัดอุทุมพร ที่ซึ่งข้าพเจ้ากำลังนั่งชมสายน้ำ ชมฟ้า ทบทวนความหลังอันประทับใจ ออยู่ในบรรยายกาศที่แสนจะสดชื่นรื่นรมย์อยู่ในขณะนี้

ไม่น่าเชื่อว่า ข้าพเจ้าจะนั่งอยู่ได้นานขนาดนี้ โดยไม่รู้สึกง่วงหรือเพลีย นั่งอยู่คนเดียวตั้งแต่พระจันทร์ขึ้น จนพระจันทร์กำลังจะถูกแสงของตะวันยามรุ่งอรุณขึ้นให้เลือนหายไป สายหมอกบางๆ ໂroyด้วลงปักคลุมไปทั่วบริเวณ ทุกชีวิตถูกปลุกให้ตื่นจากนิทรา นกกาบินออกจากรวงรังเพื่อหาอาหาร ไก่ขัน

เลือยแจ้ว ตีปีกพรึบพรับ กลืนข้าวเหนียวนึ่งโซยมาเตะจมูก จนต้องกลืนน้ำลาย กลืนไก่ย่างและส้มตำหมูมุยอยู่ข้างๆ ตัว อ้าวจะให้กินกันแต่เช้าเลยหรือนี่ ข้าพเจ้าถามไปจั้นแหลก เด็กสาวลูกจ่าใจยืมให้ข้าพเจ้า ตอบเบาๆ ว่า ให้คุณไปเล่าตรพระที่วัดอุทุมพรคงเตรียมอาหารใส่ถุงไว้หลายอย่าง มีซุปขันนุนที่คุณชอบด้วย ข้าพเจ้าต้องกลืนน้ำลายอีกครั้ง

เมื่อไปถึงวัด มีชาวบ้านหลายคนมาถึงก่อนแล้ว วันนี้เป็นวันพระ จึงมีชาวบ้านมารวมตัวทำบุญที่วัดมาก ถ้าเป็นวันธรรมดาวก็จะเล่าบรรทน้ำบ้านของตนเอง ทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใส ทักษายข้าพเจ้าอย่างยินดีที่ได้พบกันอีก และดีใจที่ได้ทราบจากจ่าใจว่าวันออกพระราปีนี้ ข้าพเจ้าจะนำผ้าป่ามาทอดและพาเพื่อนๆ มาดูพญานาคที่นี่อีก พวกเขายากันพุดยืนยันว่า พญานาคมาให้เห็นทุกปี จำนวนคนที่มาดูบังไฟพญานาคที่หน้าวัดนี้ จึงมีเพิ่มขึ้นทุกปี ด้วยความหวังว่าจะได้เห็นตัวพญานาค จริงๆ กลางแม่น้ำโขง ตอนนี้มีผู้เข้ามาซึมเป็นเรือนหมื่นแล้ว

ข้าพเจ้านัดหมายเรื่องการทอดผ้าป่ากับมัคนายก และกรรมการวัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็มอบภาระการจัดที่พักสำหรับเพื่อนๆ ซึ่งจะเดินทางมาร่วมชมบังไฟพญานาคที่หน้าวัดนี้อีกประมาณ ๓๐ คน ໄວ่ให้จ่าใจจัดการ

ก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯ ข้าพเจ้าได้ไปยืนที่ริมฝั่งโขงอธิชลุจานส่งกระแสงจิต นัดหมายกับพญานาคทั้งสองว่า ขอให้มาร่วมอนุโมทนาบุญผ้าป่ากับข้าพเจ้าอีกในวันออกพระราชที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ นี้ด้วยเกิดถ้าจะพาเพื่อนฝูงบริวารมาเยอะๆ ด้วยก็จะยิ่งดีมาให้เห็นเป็นขวัญตาจะได้กลับไปเล่าให้ลูกหลานฟัง เหมือนเพื่อนรุ่นพี่ของข้าพเจ้าซึ่งอัจฉริยะ ลิ้มสมบัติอันนั้น เจ้าของโรงงานขันติชัย平原 และน้ำดี มขันติชัย จังหวัดสมุทรสงคราม เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า ตอนที่เตี้ยเข้า เดินทางมาจากเมืองจีนโดยทางทะเลขณะผ่านทะเลจีน ได้เห็นพญานาคตัวหนึ่ง

อยู่บนฟ้า สีขาวเหลือบรุ้ง อีกตัวหนึ่งอยู่ในน้ำตัวสีดำ เมื่อมีลมขึ้นมาพบรักกันกลางอากาศ ตัวอยู่บนฟ้าห้อยหางลงมา ตัวอยู่ในน้ำชูหางขึ้นไป เข้าเล่าว่า เป็นภาพที่น่าตื่นตาตื่นใจไม่เคยคิดว่าจะเป็นไปได้ ที่พญานาค ๒ ตัว จะเกิดพิศวาสข้ามแผ่นธุรกันกลางฟ้าอย่างนี้ ก็เป็นเรื่องจริงที่ประหลาดมหัศจรรย์พันลีกตีเหมือนกัน ✨

ภาคผนวก

พงศาวดารโยนก

ตำนานเมืองสุวรรณโคมคำ

“เริ่มต้นนัดวิการกล่าวถึง “พญานาค” ซึ่งเป็นลัตัวที่เป็นที่นับถือของผู้คนทางภาคเหนือ และผู้คนสองฝ่ายของมานานแสนนานแล้ว”

จากตำนานเมืองสุวรรณโคมคำ อันเป็นที่ตั้งของเมืองเชียงแสนเหนือ ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อน้ำล้างโลกสิ้นกับไปแล้ว ได้เกิดภัยกับปันเข็น เกิดภูเขา และลุมน้ำต่างๆ ผืนแผ่นดินกว้างใหญ่ในแวนแควนมิลิลา หรือลินในปัจจุบันนี้ ได้มีห่วงน้ำขนาดใหญ่มหึมาอยู่หลายแห่ง ห่วงน้ำใหญ่เหล่านั้นเป็นที่อยู่อาศัยของหมุนนาคทั้งหลาย พญาแห่งนาค ๒ ตัว ตัวหนึ่งชื่อ ศรีสัตนาค เพราะมีบริวารถึง๗ โภภิ อีกตัวชื่อ นหุตนาค เพราะเป็นใหญ่ในน่านน้ำฝ่ายใต้ คือหนองแล ทั้งสองเป็นสหายกัน

พระกุกกุสันธ์พุทธเจ้า ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าพระองค์แรกในภัยกับนี้ เสด็จมาทรงพยากรณ์ไว้ว่า

“..กาลเมื่อภัยกับนี้ตั้งได้อสังไชยเศษ แสนปี จักมีพระยาศรีสัตนาคราชอันมีบริวาร ได้ ๗ โภภิ อยู่ ณ หนองกระแสงหลวงใน มิลิลารัฐนั้น มาขุดคอกหนองนี้ให้เป็นแม่น้ำใหญ่ ให้ล่องไปถึงมหาสมุทร หนองนี้จักแห้ง

เขินขาดเป็นพื้นแผ่นดินราบ เป็นที่ประดิษฐานบ้านเมือง ภายในหลังจะมีพระยาตันหนึ่ง มีบุญญาภิสัมภาณ์ จักได้มาตั้งมหานครที่ตำบลหนองนี้ สถานที่นี้จักเป็นที่ตั้งศาสนาระพุทธเจ้าอีก ๔ พระองค์ จะมาอุปถัติตรัสรในโลกนี้ในภายภาคหน้า..."

พญาครีสตนาคและพญาณหุตนาค เป็นสายร่วมสถาบันกัน ต่างปกรองบริหารอยู่ในถิ่นตน เมื่อได้อาหารเปลกๆ มีรสอร่อย ก็จะแบงปันลงไปให้แก่กันด้วยน้ำใจไมตรี เป็นเช่นนี้ตลอดมา

วันหนึ่ง พญาครีสตนาค จับได้ช้างเป็นอาหาร ก็แบงเนื้อช้างไปให้พญาณหุตนาค ด้วยความยินดีว่า ได้ให้สิ่งที่ดีทั้งมีปริมาณมากแก่สาย

ต่อมานาน พญาครีสตนาคก็ได้รับอาหารจากพญาณหุตนาค เป็นเนื้อเมน พญาครีสตนาคเห็นว่า สัตวนี้ ขยับมีขนาดใหญ่โต ถึงเพียงนี้ ถ้าตัวของมันจะมีขนาดมหึมา ลักษณะใหญ่ แต่เพื่อนกลับแบ่งให้เราเพียงเล็กน้อย ล้วนมีแต่ขันแหลมเป็นขวาง ถ้าสายรุจิตรคิดเหยียดหมายเรา ลงมาเพื่อหาเหตุบริภาษเรา

พญาครีสตนาคทั้งโกรธ ทั้งเลี้ยง ยิ่งคิดยิ่งเห็นนามเม่น ก็ยิ่งรู้สึกทึ่มแหงใจ จึงยกพลบริหารไปบุกเมืองของพญาณหุตนาค แต่ด้วยความลัตย พญาณหุตนาคมีได้มีใจคิดร้าย

ต่อเพื่อน ทำให้พญาครีสตนาคพ่ายแพ้กัยตน ต้องพาบริหารออกไปจากหนองกระแล ชุดครัวเล่นทางลงมาทางใต้ จนถึงเมืองโพธิสาร หลวง หรือเวียงจันทน์ ในปัจจุบัน (เดิมเรียกว่ากรุงครีสตนาคนหุต) เล่นทางที่ชุดครัวกันนั้นเป็นเล่นทางน้ำขนาดใหญ่ให้ลงมหาสมุทร เรียกว่า ขลังน้ำที หรือ แม่น้ำโขง

ต่อมาน้ำในหนองน้ำลำธารเล็กลำธาร น้อยได้แห้งขอดลงเป็นพื้นแผ่นดิน เกิดเป็นป่าเบ็นดง เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ทั้งหลาย สองฝากผึ้งขลังน้ำทีจึงเป็นที่ตั้งบ้านเรือนหมู่บ้านสืบมาตราชบท่าทุกวันนี้

บทสาดสรรเสริญ

พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ

บทสวดสรรเสริญพระพุทธคุณ

(ทำนองสรรภัญญา)

(นำ) องค์ได้พระสัมพุทธ

(รับพร้อมกัน) สุวิสุทธสันดาน

ตัดมูล gele สมาร

บ มิหิม มิหิม องม้า

หนึ่งในพระทัยท่าน

ก็เบิกบาน คือดอกบัว

ราศี บ พันพัว

สุวนะ นิจาร

องค์ได้ประกอบด้วย

พระกรุณาดังสำค

โปรดหมุนประชากร

มະໂອະກັນດາວ

ชี้ทางบรรเทาทุกข

ແລະ ชี้ສູງເກຍມຄານຕໍ

ชี้ทางพระนฤพาน

อันພັນໂຄກວິໄຍຄກັຍ

พร้อมเบญจพิธจัก-

ຊุ ຈັສົມລືໄສ

เห็นเหตุที่ใกล้ใกล

กົຈົນຈົບປະຈັກໜ້ຈຣິງ

กำจัดนำ้ใจหาย

ลັດານບາປ້ທັງຫຍຸງ

สัตว์โลกได้พึงพิง

ມະບາປໍາເພື່ອບຸບຸ

ข้าฯ ขอประณัตโน้ม

ศີຣເກລ້າບັງຄມຄຸນ

สัมพุทธการรุณ-

ญ ກາພນັ້ນນິຮັນດຣ (กราບ)

บทสวดสรรเสริญพระธรรมคุณ

(ทำนองสรรพัญญา)

(นำ) มารมมคือคุณการ

(รับพร้อมกัน) สวนชอบสาทร

ดุจดวงประทีปชzial

แห่งองค์พระศาสดาเจ้าย

สองลัตว์ลันดาน

สว่างกระเจ้าใจมล

ธรรมได้นับโดยมรรคผล

เป็นแปดพึงยล

และเก้ากับทั้งนฤพาน

สมญาโลกอุดรพิสدار

อันลึกโอลหาร

พิสุทธิ์พิเศษสุกใส

อีกธรรมตันทางครรไล

นามขنانขานไข

ปฏิบัติปริยติเป็นสอง

คือทางดำเนินดุจคลอง

ให้ล่วงลุปอง

ยังโลกอุดรโดยตรง

ข้าฯ ขอโอนอ่อนอุตมงค์

นบธรรมจำง

ด้วยจิตและกายวาจา (กราบ)

บทสรุประวัติศาสตร์สังคมคุณ

(ทำนองลรภกัญญา)

(นำ) สงข์ได้สาวากษาสดา

(รับพร้อมกัน) รับปฏิบัติตาม

แต่งค์สมเด็จภาควันต์

เห็นเจงจตุลจัลเจริจบรร-

ลุทางที่อัน

ระงับและดับทุกภัย

โดยเสด็จพระผู้ตรัสไตร

ปัญญาผ่องใส

สะอาดและปราศมั่วหมอง

เห็นห่างทางข้าศึกปอง

บ มิลำพอง

ด้วยกายและวาจาใจ

เป็นเนื้อนางบุญอันไฟ-

ศาลาแಡໂລກัย

และเกิดพิบูลย์พูนผล

สมญาเอารสทศพล

มีคุณอนนต์

อเนกจะนับเหลือตรา

ข้าฯ ขอນบหมู่พระศรَا-

พกทรงคุณา-

นุคุณประดุจรำพัน

ด้วยเดชบุญข้าอภิวันท์

พระไตรรัตน์อัน

อุดมดิเรกนิรัติศัย

งช่วยชัดโดยภัย

อันตรายได้ได

งดับและกลับเลื่อมสูญ (กราบ)

ຈາກພົນເລື່ອໄພຈານາຄຣີນສັງເມົ່າງໂກງ

**D
M
THE ONLY ONE**

ปราการปืนใหญ่พัดจรวด “ปืนไฟเขียวนาด” ปะทะเครื่องบินรบฯ ท่ามกลางบันดาลใจ “สู้เพื่อชาติ” ที่สูงสุด แต่ในที่สุด ก็ต้องแพ้ให้กับ “นักบินสีฟ้า” ที่ฝ่าฟันกระสุน พลังงานน้ำเสียหายสาหัส แต่ก็ยังคงเดินหน้าต่อสู้อย่างไม่ลดละ จนกระทั่งวินาทีสุดท้าย ก็ได้รับบาดเจ็บสาหัส ล้มลงในร่องปืน พร้อมกับภารกิจที่ยังไม่สำเร็จ แต่ความกล้าหาญและจิตวิญญาณของ “นักบินสีฟ้า” กลับเป็นแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมรบและชาวไทยทุกคนตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการต่อสู้เพื่อชาติ ไม่畏缩 ไม่ยอมแพ้

“บังไฟพญานาค” ปมปริศนาอันลีลับ
 ท้าทายการพิสูจน์ ลูกไฟที่พุ่งขึ้นกลางลำน้ำโขง
 ในคืนเดือนเพ็ญวันออกพรรษา
 ธรรมชาติ...! วิทยาศาสตร์...!
 หรือ มหาศรัทธาอันแรงกล้า...!
 ท่านจะพบกับคำตอบอันเหลือเชื่อ
 ที่พิสูจน์ได้ กับปรากฏการณ์มหัศจรรย์นี้
 เพื่อสั่งสมบุญบารมี และความประทับใจ
 ที่ดีงามตลอดชีวิต...

ร่วมสนับสนุนโดย

